

Suvestinė redakcija nuo 2018-05-18 iki 2018-12-12

Įsakymas paskelbtas: TAR 2017-06-08, i. k. 2017-09716

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„ŪKIO IR VERSLO PLĖTRA“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA JAUNŲJŲ ŪKININKŲ
ĮSIKŪRIMUI“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ, TAIKOMŲ NUO 2017 METŲ,
PATVIRTINIMO**

2017 m. birželio 7 d. Nr. 3D-390
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 9.2 ir 9.10 papunkčiais, atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. gruodžio 2 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2016/142 (OL 2016 L 28, p. 8), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 18), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. lapkričio 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2016/1997 (OL 2016 L 308, p. 5), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos (OL 2014 L 227, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. birželio 4 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2015/1367 (OL 2015 L 211, p. 7), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir

Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2016/2135 (OL 2016 L 338, p. 34), nuostatas, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą, patvirtintą Europos Komisijos 2015 m. vasario 13 d. sprendimu Nr. C(2015)842, ir siekdamas, kad būtų efektyviai panaudotos EŽŪFKP lėšos,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“ įgyvendinimo taisyklės, taikomas nuo 2017 metų (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Bronius Markauskas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro

2017 m. birželio 7 d. įsakymu Nr. 3D-390

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „ŪKIO IR
VERSLO PLĖTRA“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA JAUNŲJŲ ŪKININKŲ
ĮSIKŪRIMUI“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS, TAIKOMOS NUO 2017 METŲ**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“ įgyvendinimo taisyklės, taikomos nuo 2017 metų (toliau – Taisyklės), parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. gruodžio 2 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2016/142 (OL 2016 L 28, p. 8), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 18), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. lapkričio 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2016/1997 (OL 2016 L 308, p. 5), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos (OL 2014 L 227, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. birželio 4 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2015/1367 (OL 2015 L 211, p. 7), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2016/2135 (OL 2016 L 338, p. 34), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo

nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL 2013 L 347, p. 608), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. gruodžio 2 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2016/142 (OL 2016 L 28, p. 8), Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta Europos Komisijos 2015 m. vasario 13 d. sprendimu Nr. C(2015)842 (toliau – Programa), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“ bei atsižvelgiant į Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės).

II SKYRIUS SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

2. Šiose taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

2.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

2.2. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

2.3. **SG** – sutartinis gyvulys.

2.4. **ŽŪN** – žemės ūkio naudmenos.

3. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **Aktyvus ūkininkas (aktyvus žemės ūkio veiklos subjektas)** – žemės ūkio veiklos subjektas, kuris vykdo žemės ūkio veiklą ir (arba) aktyviai ūkininkauja, vadovaudamasis žemės ūkio ministro įsakymu nustatytais žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijais, ir nevykdo tiesioginėmis išmokomis neremiamos veiklos, išskyrus numatytas išlygas.

3.2. **Įkainis** – Ministerijos patvirtinta kaina, už kurią galima įsigyti įrangos, technikos, mechanizmų, prekių, paslaugų ir (arba) darbų. Įkainis nustatomas eurai be pridėtinės vertės mokesčio.

3.3. **Jaunasis ūkininkas** – ūkininkas (fizinis asmuo, įregistravęs žemės ūkio valdą ir ūkį savo vardu), kuris teikdamas paramos paraišką atitinka šiuos reikalavimus: 1) yra jaunesnis kaip 40 metų; 2) turi reikiamų profesinių įgūdžių ir kompetencijos, t. y. atitinka bent vieną iš šių reikalavimų: turi profesinį arba aukštąjį žemės ūkio srities išsilavinimą; yra baigęs jaunųjų ūkininkų kompetencijos ugdymo programą (jei pareiškėjas neatitinka nė vieno iš šių reikalavimų, jam nuo sprendimo skirti paramą dienos suteikiamas ne ilgesnis kaip 36 mėn. laikotarpis, per kurį

jis turi įgyti šių įgūdžių ir kompetencijos); 3) pirmą kartą kuriasi žemės ūkio valdoje ir ūkyje kaip ūkio valdytojas.

3.4. Jaunojo ūkininko įsikūrimas – procesas, kai jaunesnis kaip 40 metų amžiaus fizinis asmuo registruotoje žemės valdoje (ūkyje) susikuria sąlygas, reikalingas ūkininkauti toje vietovėje. Jaunojo ūkininko įsikūrimas turi prasidėti ne anksčiau kaip 12 mėnesių iki paramos paraiškos pateikimo ir paraiškos teikimo momentu dar negali būti pasibaigęs. Toks laikotarpis reikalingas pareiškėjams ilgiau trunkančiam žemės įsigijimo procesui užbaigti bei mokymams pradėti ir (ar) pabaigti, verslo planui parengti ir kt.

3.5. Mišrusis ūkis – ūkis, kurio pajamos, įgyvendinus verslo planą, gaunamos iš daugiau nei vieno žemės ūkio sektoriaus.

3.6. Paramos teikimo laikotarpis – ne ilgesnis kaip 5 metų laikotarpis nuo sprendimo skirti paramą priėmimo iki galutinio lėšų išmokėjimo.

3.7. Produkcijos standartine verte išreikštas žemės ūkio valdos ekonominis dydis (toliau – VED) – piniginiiais vienetais išreikštas rodiklis, kuriuo apibūdinamas žemės ūkio valdos dydis ir kuris yra lygus valdos visos produkcijos standartinės vertės ir valdos pajamų, gautų už paslaugas žemės ūkiui, sumai.

3.8. Projekto bendrosios išlaidos (toliau – bendrosios išlaidos) – atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projektų aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos susijusios su nekilnojamojo turto statyba ir (arba) įsigijimu, įskaitant ilgalaikę nuomą, ir gerinimu, naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu ir (arba) išperkamąja nuoma, taip pat viešinimo išlaidos.

3.9. Verslo planas – dokumentas, kuriame techniniu, finansiniu, ekonominiu, socialiniu ir aplinkosaugos atžvilgiu pagrindžiami investavimo tikslai, nurodomi projekte numatytoms investicijoms atlikti reikalingi ištekliai ir terminai.

3.10. Verslo plano įgyvendinimo laikotarpis – verslo planui įgyvendinti skirtas ne ilgesnis kaip 5 metų laikotarpis nuo sprendimo skirti paramą priėmimo iki galutinio lėšų išmokėjimo dienos.

3.11. Verslo plano įgyvendinimo pradžia – data, kai paramos gavėjas, pradėdamas įgyvendinti verslo planą, t. y. padaręs investiciją ir (arba) sudaręs sutartį dėl paslaugos gavimo, raštu apie tai informuoja Agentūrą.

3.12. Verslo plano kontrolės laikotarpis – trejų metų laikotarpis nuo paskutinio paramos išmokėjimo dienos, per kurį tikrinama, kaip paramos gavėjas laikosi paramos paraiškoje ir verslo plane numatytų įsipareigojimų.

3.13. **Žemės ūkio naudmenos** (toliau – ŽŪN) – dirbamoji žemė, sodai, pievos, ganyklos, naudojamų arba tinkamų naudoti žemės ūkio augalams auginti.

3.14. **Žemės ūkio produktų perdirbimas** – veikla, kurios metu pakeičiama žemės ūkio produktų pirminė fizinė ir (arba) cheminė sudėtis.

3.15. **Žemės ūkio valda** (toliau – valda) – žemės ūkio veiklos ar alternatyviosios veiklos subjekto plėtojamos žemės ūkio veiklos ir (arba) alternatyviosios veiklos gamybos vienetų visuma, susijusi bendrais teisinaisiais, techniniais ir ekonominiais santykiais.

3.16. **Žemės ūkio valdos padalijimas** (toliau – valdos padalijimas) – žemės ūkio valdos sudarymo būdas, kai asmuo (asmenys), pretenduojantis (-ys) gauti paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritį „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“, iš artimojo giminaičio (tėvo, motinos, senelio, senelės, brolio, sesers, sūnaus, dukters) žemės ūkio valdos išregistruotus (-ą) žemės sklypus (-ą) įsigyja nuosavybės teise, įregistruoja jų (jo) pagrindui vieną ar kelias valdas ir ten įsikuria.

3.17. **Žemės ūkio veikla** – veikla, apimanti žemės ūkio produktų gamybą, savos gamybos žemės ūkio produktų perdirbimą ir jų pagamintų maisto ar ne maisto produktų realizavimą, pripažinto žemės ūkio kooperatyvo iš savo narių jų ūkiuose pagamintų (išaugintų) žemės ūkio produktų supirkimą ir realizavimą, iš savo narių supirktų žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ir ne maisto produktų realizavimą ir (arba) geros agrarinės ir aplinkosauginės žemės būklės palaikymą.

3.18. **Žemės ūkio ministerijos informacinė sistema** (toliau – ŽŪMIS) – prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos reguliavimo srities priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinė sistema.

4. Kiti šiose taisyklėse vartojami sutrumpinimai ir sąvokos apibrėžti Programoje, Administravimo taisyklėse ir kituose Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktuose.

III SKYRIUS

PRIORITETAS, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI

5. Prioritetas – visuose regionuose didinti visų žemės ūkio veiklų gyvybingumą ir konkurencingumą, skatinti inovacines ūkių technologijas.

6. Tikslinės sritys – palankesnių sąlygų tinkamos kvalifikacijos ūkininkams pradėti veiklą žemės ūkio sektoriuje sudarymas ir ypač – kartų kaitos lengvinimas.

7. Kompleksiniai tikslai:

7.1. inovacijų kūrimas, diegimas ir sklaida;

7.2. aplinkos išsaugojimas ir tvari plėtra;

7.3. klimato kaitos švelninimas.

IV SKYRIUS REMIAMA VEIKLA

8. Pagal priemonės veiklos sritį remiama tokia veikla:

8.1. žemės ūkio produktų gamyba;

8.2. prekių žemės ūkio produktų (pagamintų (išaugintų) valdoje) apdorojimas (rūšiavimas, pakavimas ir t. t.), perdirbimas ir tiekimas rinkai.

9. Planuojama veikla turi būti vykdoma visu verslo plano įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu.

V SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

10. Ūkininkas (fizinis asmuo, įregistravęs žemės ūkio valdą ir ūkį savo vardu), kuris paramos paraiškos pateikimo metu atitinka šiuos reikalavimus:

10.1. yra jaunesnis kaip 40 metų amžiaus;

10.2. turi reikiamų profesinių įgūdžių bei kompetencijos, t. y. atitinka bent vieną iš šių reikalavimų:

10.2.1. turi profesinį žemės ūkio srities išsilavinimą;

10.2.2. turi aukštąjį žemės ūkio srities išsilavinimą;

10.2.3. yra baigęs jaunųjų ūkininkų kompetencijos ugdymo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. 3D-67 „Dėl mokymo pagal Jaunųjų ūkininkų kompetencijos ugdymo mokymo programą“.

Jei pareiškėjas neatitinka nei vieno 10.2.1–10.2.3 papunkčiuose nurodyto reikalavimo, jam nuo sprendimo skirti paramą suteikiamas ne ilgesnis kaip 36 mėn. laikotarpis, jeigu verslo planas baigiamas įgyvendinti anksčiau, iki verslo plano įgyvendinimo pabaigos, per kurį jis turi įgyti šių įgūdžių ir kompetencijos.

10.3. pirmą kartą steigiasi žemės ūkio valdoje ir ūkyje kaip ūkio valdytojas.

11. Paramos paraiškos, teikiamos su projekto partneriais, nepriimamos.

12. Jei po paramos paraiškos pateikimo pareiškėjas mirė, paramos paraiška išregistruojama. Tuo atveju, jei paramos gavėjas mirė po sprendimo skirti paramą priėmimo ir jei nekilnojamasis turtas (statinys), į kurį investuojama, priklauso paramos gavėjo sutuoktiniui arba paramos gavėjui ir jo sutuoktiniui nuosavybės teise, arba paramos gavėjui bendrosios dalinės nuosavybės teise, paramos paraiška gali būti išregistruojama tik gavus sutuoktinio sutikimą. Sutuoktiniui nesutikus su paramos paraiškos išregistravimu, sutuoktinis galėtų perimti paramos

gavėjo įsipareigojimus ir tęsti veiklą, tačiau su sąlyga, kad jis atitiks paramos gavėjo tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus bei projektų atrankos kriterijus įsipareigojimų perėmimo metu.

13. Paramos gavėjui mirus ar esant nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms, dėl kurių paramos gavėjas negali vykdyti prisiimtų įsipareigojimų po sprendimo skirti paramą priėmimo, parama gali būti mokama asmeniui, perimančiam paramos gavėjo įsipareigojimus ir tęsiančiam veiklą, jeigu jis atitiks pareiškėjo tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus bei pareiškėjui taikytus atrankos kriterijus įsipareigojimų perėmimo metu.

14. Pareiškėjas / paramos gavėjas įgaliojimą veikti jo vardu kitam asmeniui gali suteikti tik iškilus nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms.

15. Nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės turi būti įrodomos dokumentais.

VI SKYRIUS

TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

16. Paraiškos tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Agentūros paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi, vadovaujamosi registruose esančiais duomenimis.

17. Pareiškėjui taikomos šios tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai:

17.1. paraišką teikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju šių Taisyklių V skyriuje;

17.2. pareiškėjas pateikia projektą, atitinkantį šių Taisyklių III skyriuje nurodytą prioritetą, tikslines sritis ir prisidedantį prie kompleksinių tikslų įgyvendinimo;

17.3. pareiškėjo pateikto verslo plano veikla ir išlaidos yra susijusios su remiama priemonės veikla, nurodyta šių Taisyklių IV skyriuje;

17.4. pareiškėjas užtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų. Netaikoma naudotų traktorių įsigijimo atveju, kuriems taikomos sąlygos, nurodytos šių Taisyklių 31.2 papunktyje.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-593](#), 2017-09-21, paskelbta TAR 2017-09-21, i. k. 2017-14924

17.5. pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – skolintas lėšas, paramos lėšas, nuosavas lėšas, iš veiklos gautinas lėšas – kuris turi būti pagrįstas verslo plano finansinių ataskaitų duomenimis ir (arba) nurodytas paramos paraiškoje. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant finansų įmonės arba kredito įstaigos paskolos arba

išperkamosios (finansinės) nuomos suteikimo galimybę patvirtinančius dokumentus, arba raštišką patvirtinimą, kad atitinkamą projekto dalį pareiškėjas įgyvendins nuosavomis lėšomis. Kai parama išmokama dviem dalimis, t. y. kai po sprendimo sumokamas avansas ir teikiamas vienas mokėjimo prašymas, paskolos sutartis arba išperkamosios (finansinės) nuomos suteikimo galimybę patvirtinantys dokumentai, turi būti pateikta iki verslo plano įgyvendinimo pradžios. Kai parama išmokama trimis dalimis, t. y. kai po sprendimo sumokamas avansas ir teikiami du mokėjimo prašymai, paskolos sutartis arba išperkamosios (finansinės) nuomos suteikimo galimybę patvirtinantys dokumentai turi būti pateikti kartu su pirmuoju mokėjimo prašymu. Tuo atveju, jei projekto finansavimo šaltinis keičiamas, pateikiamas raštiškas patvirtinimas, kad atitinkamą projekto dalį pareiškėjas įgyvendins nuosavomis lėšomis;

17.6. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondui (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas). Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

17.7. pareiškėjas savo vardu, kaip valdos valdytojas, yra įregistravęs valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. gegužės 15 d. įsakyme Nr. 3D-278 „Dėl žemės ūkio valdų registravimo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre“ nustatyta tvarka ir ūkininko ūkį Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatyme nustatyta tvarka;

17.8. pareiškėjas tvarko buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus. Norintys gauti paramą ūkininkai privalo tvarkyti buhalterinę apskaitą, vadovaudamiesi Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo dvejetainė apskaitos sistema rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. 3D-491 „Dėl Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo dvejetainė apskaitos sistema rekomendacijų patvirtinimo“;

17.9. investicijos atitinka ES ir darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta Techniniame reglamente „Mašinų sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“ (jei taikoma);

17.10. nekilnojamasis turtas (statinys, žemė po esamais ir (arba) numatomais statyti statiniais), į kurį investuojama, paramos paraiškos pateikimo dieną priklauso pareiškėjui,

pareiškėjo sutuoktiniui arba pareiškėjui ir jo sutuoktiniui nuosavybės teise, arba pareiškėjui bendrosios dalinės nuosavybės teise, kai teisė į nekilnojamąjį turtą nustatyta notaro patvirtintoje ir Nekilnojamojo turto registre įregistruotoje sutartyje ir pareiškėjas investuoja į savo dalį (paramos paraiškos pateikimo dieną Nekilnojamojo turto registre turi būti įregistruota notarinė naudojimosi nekilnojamuoju turtu (statiniu, žeme po esamais ir (arba) numatoma statyti statiniais) tvarka, kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.81 straipsnyje). Tokiu atveju, kai nekilnojamas turtas (statinys, žemė po esamais ir (arba) numatoma statyti statiniais), į kurį investuojama, priklauso sutuoktiniui asmeninės nuosavybės teise, pateikiamas rašytinis sutuoktinio sutikimas investuoti į jam priklausančią nekilnojamąjį turtą (statinį, žemę po esamais ir (arba) numatoma statyti statiniais) ir naudoti nekilnojamąjį turtą vykdyti verslo plane numatytai veiklai ne trumpiau kaip 8 metus nuo sprendimo skirti paramą priėmimo. Statiniai ir žemė po esamais ir (arba) numatoma statyti statiniais pareiškėjo gali būti nuomojami arba kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimas jais ne trumpesniai kaip 8 metų laikotarpiui nuo sprendimo skirti paramą priėmimo. Jei statiniai, žemė po esamais ir (arba) numatoma statyti statiniais yra valdomi nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, teisėtą valdymą pagrindžiančios sutartys turi būti įregistruotos Nekilnojamojo turto registre ne vėliau kaip paramos paraiškos pateikimo dieną. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamos žemės valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta statybų galimybė (jei numatoma statyti statinius);

17.11. investicijos atitinka gyvūnų gerovės, veterinarijos, higienos, maisto kokybės reikalavimus (šis reikalavimas taikomas, jei numatytos investicijos turi įtakos minėtų reikalavimų laikymuisi. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba vertinimo išvadą dėl investicijų atitikties nustatytiems reikalavimams pateikia Agentūrai paramos paraiškos vertinimo metu ir verslo plano įgyvendinimo metu). Vertinimo išvada neteikiama dėl įsigyjamų ūkinių gyvūnų;

17.12. pareiškėjo ūkis ir valda paramos paraiškos pateikimo metu yra įregistruoti ne anksčiau kaip prieš 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo;

17.13. pateiktas verslo planas, parengtas pagal šių Taisyklių 2 priede nustatytą formą. Verslo plano įgyvendinimo pabaiga turi sutapti su finansinių metų pabaiga. Pareiškėjas verslo plane numato, per kiek metų planuoja jį įgyvendinti. Verslo plane nurodoma:

17.13.1. esamos žemės ūkio valdos situacijos analizė;

17.13.2. veiklos plėtros tikslai, etapai ir apimtys;

17.13.3. planuojamos įgyvendinti veiklos (investicijų) ir jų detalizavimas;

17.13.4. kvalifikacijos kėlimo planas;

17.13.5. planuojami ūkinės veiklos pasiekimo rezultatai;

17.14. pateiktame verslo plane pareiškėjas įrodo, kad ūkio subjektas atitiks ekonominio gyvybingumo kriterijus, kaip nurodyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Ūkio subjektų ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklės);

17.15. įkuriama ūkio ŽŪN plotas, turimas paramos paraiškos pateikimo dieną, verslo plano įgyvendinimo bei kontrolės laikotarpiu turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise arba būti kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimas šiuo turtu (nuoma, panauda ir kt.) visą nurodytą laikotarpį. Žemės nuomos ar kito teisėto naudojimosi ja sutartis turi būti įregistruota Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre (toliau – Nekilnojamojo turto registras) ne vėliau kaip paramos paraiškos pateikimo dieną. Įkuriama ūkio planuojamas turėti ŽŪN plotas verslo plano įgyvendinimo (nuo tada, kai planuojama turėti ŽŪN plotą) bei kontrolės laikotarpiu turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise arba turi būti kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimas (nuoma, panauda ir kt.) visą nurodytą laikotarpį. Žemės nuomos ar kito teisėto naudojimosi ja sutartis turi būti įregistruota Nekilnojamojo turto registre ne vėliau kaip per 1 mėn. nuo to momento, kai buvo sudaryta Žemės nuomos ar kito teisėto naudojimosi ja sutartis. Jeigu verslo plano įgyvendinimo laikotarpiu ir (arba) verslo plano kontrolės laikotarpiu žemės valdymo sutartis bus nutrauktos ar baigsis jų galiojimo laikas, ne vėliau kaip per 1 mėn. turi būti išsinuomotas ar kitais teisėtais pagrindais valdomas tas pats arba kitas sklypas su tokiu pat ŽŪN plotu;

17.16. parama skiriama ūkiui, kurio ekonominio dydžio potencialas, išreikštas produkcijos standartine verte (SP), yra didesnis kaip 8 000 Eur per metus, tačiau ne didesnis kaip 70 000 Eur per metus (ūkio ekonominis dydis skaičiuojamas pagal Produkcijos standartine verte išreikšto žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. 3D-382 „Dėl Produkcijos standartine verte išreikšto žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“);

17.17. kai pagal teisės aktų reikalavimus yra privalomas statybą leidžiantis dokumentas, kartu su paramos paraiška pateikiamas statinio techninis projektas (pateikiamos statinio techninio projekto bendroji, sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, konstrukcijų, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys) ar supaprastintas projektas, bei statybą leidžiantis dokumentas, skaičiuojamosios kainos dalies ekspertizės aktas, parengtas įstaigos, turinčios teisę

užsiimti šia veikla. Jei pirmiau nurodyti dokumentai su paraiška nepateikiami ir jei teikiamas vienas mokėjimo prašymas, t. y. parama išmokama dviem dalimis, pirmiau nurodyti dokumentai turi būti pateikti iki verslo plano įgyvendinimo pradžios, jei teikiami du mokėjimo prašymai, t. y. parama išmokama trimis dalimis, pirmiau nurodyti dokumentai turi būti pateikti kartu su pirmuoju mokėjimo prašymu, ir abiem atvejais su paraiška turi būti pateikti projektiniai pasiūlymai su informacija apie statinio pagrindinę naudojimo paskirtį, statybos rūšį, statinio grupę, pogrupį, pagrindinius parametrus (tūrį, plotą, aukštį, ilgį), pagrindinių konstrukcijų (pamatų, sienų, perdangų, stogo dangos ir kt.) medžiagas, kitus parametrus), žemės sklypo sutvarkymo schemą, susisiekimo komunikacijas, inžinerinius tinklus, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis su statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto vertės skaičiavimu (projektinė sąmata). Kai pagal teisės aktų reikalavimus statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas, su paraiška turi būti pateikti kiti bendrieji projektiniai dokumentai (aiškinamasis raštas, sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, statybos vertės skaičiavimai). Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantys dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateikti informacinėje sistemoje „Infostatyba“, Agentūrai jų pateikti nereikia (galioja tik statybos leidimo dokumentui). Jei projekte numatyta naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas ar infrastruktūros įrengimo darbai, tačiau jiems paramos neprašoma, šiame papunktyje nurodyti dokumentai su paraiška neteikiami;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-312](#), 2018-05-17, paskelbta TAR 2018-05-17, i. k. 2018-07964

17.18. parama teikiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktų (išskyrus žuvininkystės ir akvakultūros produktus) gamybai ir valdoje pagamintiems produktams apdoroti ir (arba) perdirbti. Apdorojimo ir perdirbimo proceso metu gautas galutinis produktas turi būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktas;

17.19. parama neteikiama, jei remiantis Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Galimai neteisėtų sąlygų metodika), nustatoma, kad pareiškėjas arba paramos gavėjas galimai neteisėtai sukūrė paramai gauti reikalingas sąlygas. Galimai neteisėtų sąlygų metodikos II skyriaus nuostatos šiai veiklos sričiai netaikomos;

17.20. projektas įgyvendinamas Lietuvos Respublikoje;

17.21. pareiškėjo įsikūrimas paramos paraiškos teikimo metu nėra pasibaigęs. Įsikūrimo procesą sudaro: žemės ūkio valdos ir ūkio įregistravimas pareiškėjo vardu, minimalios ūkininkavimo pradmenų programos baigimas, pareiškėjo, kaip ūkio valdytojo, paraiškos gauti

tiesiogines išmokas pateikimas. Teikdamas paraišką paramai gauti pareiškėjas turi būti pabaigęs bent vieną iš išvardytų įsikūrimo proceso etapų. Įsikūrimo procesas laikomas užbaigtu, kai pareiškėjas pirmą kartą, kaip ūkio valdytojas, pateikia paraišką tiesioginėms išmokoms gauti (taikoma ir tais atvejais, kai paraiška tiesioginėms išmokoms gauti buvo pateikta neįregistravus ūkininko ūkio ir (arba) pateikta paraiška tiesioginėms išmokoms gauti buvo išregistruota iki paramos paraiškos jaunojo ūkininko įsikūrimui pagal šią veiklos sritį gauti). Minimalios ūkininkavimo pradmenų programos neprivaloma baigti tiems pareiškėjams, kurie atitinka Taisyklių 10.2.1 ir (arba) 10.2.2 papunkčiuose nurodytus reikalavimus;

17.22. parama teikiama tik tiems jaunesiems ūkininkams, kurių įsikūrimas paramos paraiškos pateikimo metu nebus pasibaigęs, t. y. pareiškėjas pirmą kartą kaip ūkio valdytojas negali būti pateikęs paraiškos tiesioginėms išmokoms gauti;

17.23. pareiškėjas atitinka labai mažos arba mažos įmonės apibrėžimą, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme;

17.24. poveikio aplinkai įvertinimas atliekamas iki paramos paraiškos pateikimo vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatomis. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

17.25. pareiškėjas per 18 mėnesių nuo įsikūrimo dienos (paraiškos tiesioginėms išmokoms gauti kaip ūkio valdytojui pateikimo dienos) turi tapti aktyviu ūkininku, kaip apibrėžta reglamento (ES) Nr. 1307/2013 9 straipsnyje ir nustatyta Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-897 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Tiesioginių išmokų taisyklės);

17.26. pareiškėjas užtikrina, kad verslo planą pradės įgyvendinti per 9 mėn. nuo sprendimo suteikti paramą priėmimo dienos. Paramos gavėjas, pradėdamas įgyvendinti verslo planą, raštu apie tai informuoja Agentūrą ir prideda tai patvirtinančius dokumentus (investicijos įsigijimo dokumentus, sutartį dėl paslaugų teikimo ir kt.). Verslo plano įgyvendinimo pradžia nėra laikomas konsultacijų projekto įgyvendinimo ir administravimo klausimais ir prie kitų bendrųjų išlaidų kategorijos priskirtinų išlaidų pirkimo–pardavimo, paslaugų teikimo sutarčių sudarymas;

17.27. besikuriančio jaunojo ūkininko valda gali būti sudaryta iš sklypų, kurie buvo sutuoktinio valdoje, jei šiems sklypams nebuvo skirta parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–

2013 metų programos priemonę „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“ arba Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritį „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“;

17.28. pareiškėjas įsikūrimo metu iki paramos paraiškos pateikimo dienos nuosavybės teise gali turėti įsigijęs iki 20 proc. kitos valdos žemės ploto, kuriai buvo skirta parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ arba Programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio valdas“ (toliau – Žemės ūkio valdų modernizavimo priemonės), kai dar nepasibaigęs šios valdos projekto kontrolės laikotarpis. Informaciją apie tai, ar valdai, iš kurios pareiškėjas įsigijo žemę, yra skirta parama pagal Žemės ūkio valdų modernizavimo priemones ir, jei parama skirta, kada baigiasi projekto kontrolės laikotarpis (arba, kad projekto plano kontrolės laikotarpis pasibaigęs), koks buvo tos valdos, iš kurios pareiškėjas įsigijo žemę, bendras nuosavos žemės plotas paraiškos pateikimo dieną, suteikia Agentūra per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos kreipiantis į ją raštu. Plotas, kuris buvo įsigytas iš kitos valdos ir yra įtrauktas į pareiškėjo valdą, yra apskaičiuojamas pagal paramos gavėjo, iš kurio pareiškėjas įsigijo žemę, sklypo perdavimo dieną buvusį valdos plotą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-593](#), 2017-09-21, paskelbta TAR 2017-09-21, i. k. 2017-14924

17.29. besikuriančio sutuoktinio valda ir ūkis negali būti perregistruoti iš jo sutuoktinio.

VII SKYRIUS PAREIŠKĖJO ĮSIPAREIGOJIMAI

18. Pareiškėjas prisiima šiuos įsipareigojimus:

18.1. apdrausti turtą, kuriam įsigyti ar sukurti bus panaudota parama, nuo sprendimo skirti paramą priėmimo datos (tuo atveju, jei turtas įsigijamas po sprendimo skirti paramą priėmimo, nuo turto priėmimo perdavimo akto pasirašymo datos) iki verslo plano kontrolės laikotarpio pabaigos (didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų verslo plano įgyvendinimo laikotarpiu, o įgyvendinus verslo planą – likutine verte, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas). Draudimas privalomas ir tuo atveju, kai realizavus, suvartojus ar netekus už paramos lėšas įsigyto biologinio turto, atkuriamas buvęs biologinio turto vienetų skaičius. Reikalavimas gali būti netaikomas, jei pareiškėjas įrodo, kad apdrausti paramos lėšomis įgytą ar sukurtą turtą nėra galimybių ir kartu su mokėjimo prašymu pateikia bent tris šio fakto patvirtinimo oficialius skirtingų draudimo įmonių atsisakymo suteikti draudimo paslaugas raštus. Įvykus draudžiamajam įvykiui, paramos gavėjas

įsipareigoja atkurti turtą ne mažesne negu atkuriamąja turto verte ir ne mažesnių techninių parametrų;

18.2. nekeisti projekto įgyvendinimo vietos ir sąlygų (vykdyti verslo plane numatytą žemės ūkio veiklą), neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto (išskyrus biologinį turtą) nuo sprendimo skirti paramą priėmimo iki verslo plano kontrolės laikotarpio pabaigos. Leidimą įkeisti turtą finansų įmonėms arba kredito įstaigoms paramos gavėjai gali tik gavę Agentūros leidimą, kurį Agentūra suteikia tik tiems paramos gavėjams, kurie paramos paraiškoje finansų įmonės arba kredito įstaigos suteiktą paskolą įvardijo kaip vieną iš projekto finansavimo šaltinių. Agentūros sprendimu pareiškėjui gali būti leista įkeisti paramos lėšomis įsigytą turtą tik tai finansų įmonei arba kredito įstaigai, kuri suteikė paskolą verslo planui įgyvendinti. Įkeičiamas už paramos lėšas įgytas turtas turi būti skirtas paskolos, kuria finansuojamas projekto įgyvendinimas, grąžinimui užtikrinti;

18.3. iki verslo plano kontrolės laikotarpio pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą šių Taisyklių 17.8 papunktyje nustatyta tvarka;

18.4. viešinti paramą, vadovaudamasis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Viešinimo taisyklės);

18.5. jei Pareiškėjas turi paramos paraiškos pateikimo metu nuosavybės teise valdomų ŽŪN, įtrauktų į žemės ūkio valdą, ir tai numatė atrankos kriterijuose, išlaikyti jas visą verslo plano įgyvendinimo laikotarpį iki verslo plano kontrolės laikotarpio pabaigos;

18.6. jeigu neturi reikiamų profesinių įgūdžių ir kompetencijos paramos paraiškos pateikimo dieną, per 36 mėnesių laikotarpį nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos, jeigu verslo planas baigiamas įgyvendinti anksčiau, iki verslo plano įgyvendinimo pabaigos turi įgyti toliau nurodytą išsilavinimą, kuris pagrindžiamas verslo plane:

18.6.1. profesinį žemės ūkio srities išsilavinimą arba;

18.6.2. aukštąjį žemės ūkio srities išsilavinimą arba;

18.6.3. išklaustyti Jaunųjų ūkininkų kompetencijos ugdymo programą. Informaciją apie šios programos modulį išklausymą Agentūrai teikia Žemės ūkio ministerijos Programos „Leader“ ir žemdirbių mokymo metodikos centras pateikdamas asmenų, išklausių programą, sąrašą, kuris taip pat viešai skelbiamas Žemės ūkio ministerijos Programos „Leader“ ir žemdirbių mokymo metodikos centro svetainėje, arba pareiškėjas / paramos gavėjas pateikia Agentūrai

rašytinės formos mokymų baigimo pažymėjimus, kuriuos išduoda Programos „Leader“ ir žemdirbių mokymo metodikos centras asmens prašymu;

18.7. investuoti ne mažiau kaip 80 proc. išmokėtos paramos sumos prieš pateikdamas pirmąjį (tarpinį) mokėjimo prašymą (taikoma tik tuo atveju jei pareiškėjui parama išmokama trimis dalinėmis išmokomis);

18.8. vykdyti gyvulių genetinės kokybės gerinimo arba produktyvumo kontrolę, kai įkurtame gyvulininkystės ar mišriajame ūkyje, kuriame viena iš veiklų yra gyvulininkystė, laikomi galvijai, kiaulės, avys, ožkos, arba vykdyti veislinių triušių apskaitą, kai įkurtame gyvulininkystės ar mišriajame ūkyje, kuriame viena iš veiklų yra gyvulininkystė, laikomi triušiai. Genetinės kokybės gerinimo arba produktyvumo kontrolę vykdančių subjektų išduotos pažymos turi būti teikiamos kartu su įgyvendinto projekto metinėmis ataskaitomis ne mažiau kaip 3 metus nuo paskutinio paramos lėšų išmokėjimo;

18.9 užtikrinti, kad įgyvendintos investicijos, įgyvendinus projektą, atitiks gyvūnų gerovės, veterinarijos, higienos ir maisto kokybės reikalavimus (jei investicijos turi įtakos minėtų reikalavimų laikymuisi). Pažymą apie atitiktį / neatitiktį Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos prižiūrimiems teisės aktų reikalavimams Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba pateikia Agentūrai;

18.10. pasiekti ir iki verslo plano kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti paraiškoje bei verslo plane numatytus projekto priežiūros rodiklius;

18.11. užbaigus statybos ir (arba) rekonstrukcijos darbus, statybos ir (arba) rekonstrukcijos užbaigimo dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka ne vėliau kaip iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos turi būti pateikti informacinėje sistemoje „Infostatyba“. Jei statybos ir (arba) rekonstrukcijos užbaigimo dokumentų informacinėje sistemoje „Infostatyba“ pateikti neprivaloma, statybos ir (arba) rekonstrukcijos užbaigimo dokumentai turi būti pateikti Agentūrai ne vėliau kaip su paskutiniu mokėjimo prašymu;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-312](#), 2018-05-17, paskelbta TAR 2018-05-17, i. k. 2018-07964

18.12. projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu nekurti galimai neteisėtų sąlygų paramai gauti kaip nurodyta Galimai neteisėtų sąlygų metodikoje.

VIII SKYRIUS PARAMOS DYDIS

19. Paramos suma vienam paramos gavėjui yra 40 000 Eur be pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM), išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnės paramos sumos. Jeigu kuriasi sutuoktiniai (neatsižvelgiant į tai, koks laiko tarpas skiria sutuoktinių įsikūrimą), atitinkantys visas šios veiklos srities tinkamumo sąlygas ir reikalavimus, bendra jų prašoma paramos suma negali viršyti šiame punkte numatytos galimos paramos sumos.

20. Jei kuriamasi padalytose valdose, kurios buvo sukurtos iš tos pačios vienos valdos sklypų, bendrai visiems pareiškėjams, kurie kuriasi tokiose padalytose valdose, didžiausia paramos suma negali viršyti šių Taisyklių 19 punkte numatytos vienam pareiškėjui skiriamos galimos paramos sumos. Išimtis taikoma, kai tarp valdų centrų nustatomas didesnis kaip 50 km atstumas.

21. Parama skiriama verslo planui įgyvendinti.

22. Paramos gavėjas privalo investuoti visą paramos sumą, numatytą paramos paraiškoje ir verslo plane.

23. Paramos teikimo laikotarpis negali būti ilgesnis kaip 5 metai.

24. Verslo planas laikomas tinkamai įgyvendintu, kai:

24.1. vykdoma numatyta ūkinė veikla;

24.2. ūkis, kurio ekonominis dydis, išreikštas produkcijos standartine verte, pasiekia paramos paraiškoje / verslo plane numatytą dydį;

24.3. pats pareiškėjas tampa aktyviu ūkininku ir įgyvendintos visos paramos paraiškoje / verslo plane numatytos investicijos, įsipareigojimai (jei buvo) dėl profesinių įgūdžių ir kompetencijos įgijimo bei paramos paraiškoje / verslo plane pasiekti suplanuoti rodikliai (ekonominio gyvybingumo, ūkio SP, SG skaičius, ŽŪN plotas (ha), pajamos ir kt.);

24.4. verslo plano įgyvendinimo (reikalavimų, nustatytų Taisyklių 24.1, 24.2 ir 24.3 papunkčiuose) pabaiga turi sutapti su finansinių metų pabaiga.

25. Pareiškėjas, paramos gavėjas verslo plano įgyvendinimo laikotarpiu tuo pačiu metu negali dalyvauti įgyvendinant kitas investicines Programos priemones ir (arba) veiklos sritis.

26. Paramos pagal kitas Programos priemones galima kreiptis tik pasibaigus verslo plano įgyvendinimo laikotarpiui po galutinio paramos lėšų išmokėjimo dienos (netaikoma Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos srities „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“ veiklai „Asbestinių stogų dangos keitimas“).

IX SKYRIUS

TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

27. Verslo plane turi būti numatytos visos išlaidos, kurios yra susijusios su verslo plano įgyvendinimu ir numatyta vykdyti veikla. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos (ši sąlyga netaikoma 31.2, 31.6 ir 31.10 papunkčiuose nurodomoms tinkamų finansuoti išlaidų kategorijoms), atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik verslo planui įgyvendinti būtinos išlaidos (atitinkančios verslo plane iškeltus tikslus) ir ne daugiau, nei numatytas paramos dydis. Tinkamos finansuoti išlaidos verslo plane turi būti išvardytos pagal išlaidų kategorijas. Jei iki paramos paraiškos pateikimo prekių, paslaugų ir (arba) darbų pirkimai neatlikti, tinkamų finansuoti išlaidų sumai ir rinkos kainai pagrįsti turi būti pateikiami skirtingų tiekėjų trys komerciniai pasiūlymai (su lygiaverčiais pagrindines technines savybes apibūdinančiais parametrais), kuriais pagrindžiama visa prašoma suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą. Tuo atveju, kai, atlikus kainų palyginimą, pareiškėjo pateiktuose komerciniuose pasiūlymuose nurodyta prekės (paslaugos) darbų kaina yra 10 proc. didesnė, nei analogiškos rinkoje egzistuojančios prekės (paslaugos) ar darbų kainos, atliekama Administravimo taisyklių 69 punkte nurodyta procedūra. Jei prekių, paslaugų ir darbų pirkimai (bendrųjų išlaidų atveju) atlikti iki paramos paraiškos pateikimo, pareiškėjas pirkimų dokumentų kopijas turi pateikti kartu su paramos paraiška. Kai pagal Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-924 (toliau - Pirkimo taisyklės) nuostatas pirkimų procedūrą atlikti nereikia (perkant prekes, paslaugas, kurių vertė iki 58 000 Eur be PVM, ar perkant darbus – iki 145 000 Eur be PVM), mažiausią kainą nurodančio komercinio pasiūlymo konkretūs pagrindines technines savybes apibūdinantys techniniai parametrai bus įrašomi į sprendimą dėl paramos skyrimo.

28. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos verslo plane nurodytos išlaidos:

28.1. būtinos verslo planui įgyvendinti ir numatytos paramos paraiškoje ir verslo plane;

28.2. realiai suplanuotos, pagrįstos ir neviršijančios vidutinių rinkos kainų;

28.3. pareiškėjo patirtos (t. y. apmokėtos) įgyvendinant projektą ir ne anksčiau kaip nuo paramos paraiškos pateikimo Agentūrai dienos. Tačiau šios išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų sąraše pagal Taisyklių 31 punktą, arba jeigu jos patirtos nesilaikant pirkimo tvarkos, numatytos Pirkimų taisyklėse;

28.4. bendrosios išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su projekto parengimu ir administravimu ir kurios yra patirtos ne anksčiau kaip prieš 1 metus iki paramos paraiškos

pateikimo dienos, tačiau, jei parama projektui neskiriama arba jei pirkimai atlikti nesilaikant pirkimo tvarkos, numatytos Pirkimo taisyklėse, nefinansuojamos;

29. išperkamąja (finansine) nuoma įsigyjamas turtas turi tapti paramos gavėjo nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos. Įsigyjamo turto dalis pagal finansinės išperkamosios nuomos sutartį, neapmokėta iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos, paramos lėšomis nefinansuojama.

30. Jei įsigyjama teisės aktų nustatyta tvarka privaloma registruoti nauja žemės ūkio technika ar transporto priemonės, nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų sąrašė, pateiktame Taisyklių 31.1 papunktyje, buvo įregistruotos juridinio asmens, vykdančio žemės ūkio technikos ar transporto priemonių pardavimo veiklą, vardu, pareiškėjas turi pateikti šio juridinio asmens rašytinį patvirtinimą, kad žemės ūkio technika ar transporto priemonė nebuvo eksploatuota.

31. Tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos:

31.1. nauja žemės ūkio technika ir nauja žemės ūkio įranga (prie įrangos kategorijos negali būti priskirtos jokios transporto priemonės. Žemės ūkio įranga laikoma įranga, susijusi su žemės ūkio produktų gamyba. Prie žemės ūkio įrangos kategorijos nepriskiriama įvairi įranga, kuri iš dalies gali būti naudojama ir žemės ūkio gamyboje, tačiau yra pagaminta įvairių ūkio šakų arba kitoms reikmėms (pavyzdžiui, kuro talpyklos, elektros generatoriai ir pan.), skirta verslo plano reikmėms;

31.2. naudoti traktoriai, senesni kaip 7 metų nuo pagaminimo datos, kuriems finansuoti prašoma paramos, nėra ir nebus finansuojami iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-593](#), 2017-09-21, paskelbta TAR 2017-09-21, i. k. 2017-14924

31.3. nauji technologiniai įrenginiai, skirti projekto reikmėms;

31.4. nauja kompiuterinė ir programinė įranga, susijusi su įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymu ir skirta verslo plano reikmėms;

31.5. naujos N, O kategorijų bazinės komplektacijos transporto priemonės, kaip nurodyta Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“, skirtos projekto reikmėms. Parama įsigyti N₁ klasės transporto priemonę kroviniams vežti teikiama tuo atveju, kai joje yra 2 arba 3 sėdimosios vietos, krovinių skyrius atskirtas pertvara ir jame nėra langų;

31.6. ūkinių gyvūnų įsigijimo išlaidos (vertė nustatoma vadovaujantis biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos normatyvinėmis kainomis, kurios tvirtinamos žemės ūkio ministro įsakymu). Už paramos lėšas įsigytų ūkinių gyvūnų skaičių paramos gavėjas turi nesumažinti iki verslo plano kontrolės laikotarpio pabaigos;

31.7. projekte numatyta veikla vykdyti skirtų naujų pastatų ir (arba) statinių statyba, rekonstrukcija ar kapitalinis remontas (projekte numatyta veikla vykdyti skirtų būtinų pastatų, statinių statybą, rekonstrukciją atliekant ūkio būdu finansuojamas tik naujų statybinių medžiagų įsigijimas);

31.8. infrastruktūra ūkininko valdoje, jei ji susijusi su remiama veikla ir skirta tik ūkininko ūkio reikmėms;

31.9. naujos statybinės medžiagos;

31.10. daugiamečių augalų įsigijimas ir jų sodinimo paslaugos. ŽŪN, kuriose bus sodinami daugiamečiai augalai, turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise ir (arba) gali būti nuomojamos, valdomos panaudos ar kitais pagrindais; ŽŪN, kuriose įveisiamas naujas vaismedžių ir (arba) vaiskrūmių sodas, turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise ir (arba) gali būti nuomojamos, valdomos panaudos ar kitais pagrindais nuo paramos paraiškos pateikimo dienos ne trumpesniam kaip 8 metų laikotarpiui. Jei ŽŪN yra valdomos nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, nuomos, panaudos sutartys paramos paraiškos pateikimo dienos duomenimis turi būti įregistruotos VI Registrų centre. Kai įveisiamas naujas vaismedžių ir (arba) vaiskrūmių sodas, nuomos, panaudos ar kitais pagrindais naudojamų ŽŪN valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta naujo sodo įveisimo galimybė;

31.11. bendrosios išlaidos. Finansuojama bendrųjų išlaidų dalis negali būti didesnė kaip 1800 Eur ir negali viršyti 10 proc. kitų tinkamų finansuoti išlaidų sumos;

31.12. projekto viešinimo išlaidos turi būti patirtos vadovaujantis Viešinimo taisyklėmis;

31.13. faktiškai padarytos ir paramos gavėjo apskaitoje užfiksuotos išlaidos, pagrįstos dokumentų originalais arba nustatyta tvarka patvirtintomis kopijomis bei įtrauktos į ilgalaikio turto korteles (kai taikoma).

32. Netinkamos finansuoti išlaidos:

32.1. išlaidos, nesusijusios su verslo plane numatytais tikslais ir remiama veikla ir neįvardytos šių Taisyklių 31 punkte;

32.2. trumpalaikis turtas (išskyrus statybines medžiagas);

32.3. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, darbus ar paslaugas, nesilaikant pirkimo tvarkos, numatytos Pirkimų taisyklėse. Žemės ūkio paskirties gamybinių statinių (pastatų) statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto finansavimo atveju pareiškėjas arba paramos

gavėjas turi teisę vadovautis nustatytais statinių įkainiais arba šias paslaugas pirkti pagal pirkimo tvarką;

32.4. išlaidos, viršijančios žemės ūkio ministro įsakymu 2014–2020 metų laikotarpiui nustatytus įkainius. Nesant teisės akto, nustatančio Programos didžiausius galimus įkainius, pareiškėjas įsigydamas investiciją turi naudoti konkurso būdą. Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra didesnė už nustatytus įkainius, finansuojama pagal nustatytus įkainius. Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra mažesnė negu pagal nustatytus įkainius ir neviršija vidutinės rinkos kainos, finansuojama pagal pasiūlyme pateiktą kainą;

32.5. susijusios su išperkamosios (finansinės) nuomos sutartimi, tokios kaip nuomotojo pelnas, palūkanų refinansavimo, pridėtinės išlaidos, draudimo įmokos;

32.6. žemės ūkio gamybos teisių ir teisių į išmokas įsigijimo išlaidos;

32.7. vienmečių augalų įsigijimo ir tų augalų sodinimo išlaidos;

32.8. T3 kategorijos traktoriai, pagaminti keturračių motociklų pagrindu;

32.9. N₁G kategorijos transporto priemonės;

32.10. investicijos į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas);

32.11. žemės įsigijimo išlaidos;

32.12. išlaidos, susijusios su kalėdinių eglių auginimu;

32.13. išlaidos, kurių techninės savybės apibūdinantys techniniai parametrai skiriasi nuo nurodytų sprendime dėl paramos skyrimo (kai pagal teisės aktų nuostatas pirkimų procedūrų atlikti nereikia (perkant prekes, paslaugas, kurių vertė iki 58 000 Eur be PVM, ar perkant darbus – iki 145 000 Eur be PVM).

33. Pirkimo ir (arba) importo PVM, kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

X SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

34. Paramos paraiškos forma pateikiama šių Taisyklių 1 priede. Kvietimo metu pareiškėjas gali pateikti tik vieną paramos paraišką. Paramos paraiška ir (arba) dokumentai turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos ir jų priedai nepriimami.

35. Paraiškos Agentūrai teikiamos užpildant ŽŪMIS elektroninę dokumento formą, naudojantis ŽŪMIS portalo interneto prieiga adresu <https://zumis.lt> Administravimo taisyklėse

nustatyta tvarka. Kitais būdais (pvz., paštu, per kurjerį arba faksu ir t. t.) pateiktos paraiškos nepriimamos. Jei dėl ŽŪMIS sistemos sutrikimų paskutiniąją kvietime teikti paramos paraiškas nurodyto laikotarpio dieną nepavyksta pateikti paraiškos ir pareiškėjas gali tai įrodyti, tokiu atveju paramos paraišką, jos priedus bei motyvuotą prašymą su minėtais įrodymais per 3 (tris) darbo dienas pareiškėjas gali pateikti spausdintine forma Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritoriniams paramos administravimo skyriams adresais, nurodytais interneto svetainėje <https://www.nma.lt/>.

36. Paramos paraiškų pildymas, registravimas ir vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

37. Užregistravus paramos paraišką, pirmiausia atliekamas administracinės atitikties tikrinimas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

38. Paramos paraiškos tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustatoma, ar projektas tinkamas gauti paramą iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete, ir galima paramos suma, suapvalinta iki sveikųjų skaičių pagal matematines skaičių apvalinimo taisykles.

XI SKYRIUS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

39. Projektų atrankos vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

40. Atrankos kriterijai:

40.1. įgyvendinus verslo planą, pareiškėjo ūkio ekonominis dydis, išreikštas produkcijos standartine verte (SP), sudarys ir visu verslo plano kontrolės laikotarpiu bus (apvalinama iki sveikojo skaičiaus):

40.1.1. nuo 10 000 Eur iki 15 000 Eur suteikiami 4 balai;

40.1.2. nuo 15 001 Eur iki 20 000 Eur – 8 balai;

40.1.3. nuo 20 001 Eur iki 25 000 Eur – 12 balų;

40.1.4. nuo 25 001 Eur iki 30 000 Eur – 16 balų;

40.1.5. nuo 30 001 Eur ir daugiau – 20 balų;

40.2. projekte numatytų investicijų į statybą ir (arba) rekonstrukciją, ir (arba) kapitalinį remontą, kai pastatas priklauso pareiškėjui nuosavybės teise, vertė yra ne mažiau kaip 50 proc. tinkamų finansuoti išlaidų sumos – suteikiami 5 balai;

40.3. kuriamas gyvulininkystės, daržininkystės, uogininkystės, sodininkystės (kai pajamos iš kurio nors nurodyto žemės ūkio sektoriaus, įgyvendinus verslo planą ir visu verslo plano

kontrolės laikotarpiu, sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų veiklos pajamų) arba mišrusis ūkis, kai:

40.3.1. pareiškėjas, kuriantis gyvulininkystės ūkį (kai pajamos iš gyvulininkystės, įgyvendinus verslo planą ir visu verslo plano kontrolės laikotarpiu, sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų veiklos pajamų), įsipareigoja, kad, įgyvendinus verslo planą, SG skaičius ūkyje sudarys ir visu kontrolės laikotarpiu bus:

40.3.1.1. nuo 6 iki 8,99 SG, suteikiami 4 balai;

40.3.1.2. nuo 9 iki 11,99 SG – 8 balai;

40.3.1.3. nuo 12 iki 14,99 SG – 12 balų;

40.3.1.4. nuo 15 iki 17,99 SG – 16 balų;

40.3.1.5. nuo 18 SG ir daugiau – 20 balų;

40.3.2. pareiškėjui, kuriančiam bitininkystės ūkį (kai pajamos iš bitininkystės, įgyvendinus verslo planą ir visu verslo plano kontrolės laikotarpiu, sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų veiklos pajamų), suteikiama 15 balų;

40.3.3. pareiškėjas, kuriantis daržininkystės, uogininkystės, sodininkystės ūkį (kai pajamos iš kurio nors nurodyto žemės ūkio sektoriaus, įgyvendinus verslo planą ir visu verslo plano kontrolės laikotarpiu, sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų veiklos pajamų), įsipareigoja, kad, įgyvendinus verslo planą ir visu kontrolės laikotarpiu, ne mažiau kaip 50 proc. jo teisėtai pagrindais valdomų ŽŪN bus užsodinta kuriamo ūkio specializacijos augalais, – suteikiama 15 balų;

40.3.4. pareiškėjas, kuriantis mišrųjį ūkį, kuriame viena iš veiklų yra gyvulininkystė, įsipareigoja, kad, įgyvendinus verslo planą, pajamos iš gyvulininkystės veiklos sudarys ir visu kontrolės laikotarpiu bus ne mažesnės kaip:

40.3.4.1. nuo 30 proc. iki 39,99 proc. suteikiama 10 balų;

40.3.4.2. nuo 40 proc. iki 49,99 proc. – 15 balų;

40.4. pareiškėjas paramos paraiškos teikimo metu turi daugiau ha nuosavybės teisę valdomų ŽŪN, įtrauktą į valdą, kurias įsipareigoja išlaikyti iki verslo plano kontrolės laikotarpio pabaigos. Už vieną ha nuosavybės teisę valdomų ŽŪN suteikiama po du balus, tačiau didžiausias balų kiekis negali viršyti 10 balų (atrankos balai skiriami už pareiškėjo nuosavybės teisę valdomas ŽŪN);

40.5. pareiškėjas yra asocijuotos žemdirbių savivaldos organizacijos, kurios veikla apima visą Lietuvos Respublikos teritoriją ir veiklos trukmė yra ne mažesnė kaip 5 metai, narys (pateikiamas patvirtinimo dokumentas) – suteikiami 5 balai;

40.6. projektui įgyvendinti prašoma mažesnės paramos sumos, nei galima didžiausia įgyvendinimo taisyklėse nustatyta paramos suma, už kiekvieną sumažintą procentą pareiškėjui suteikiama 0,5 balo, bet ne daugiau kaip 15 balų (pvz. pareiškėjas didžiausią galimą jo projektui prašomą paramos sumą susimažina 10 proc. už tai jam suteikiami 5 balai);

40.7. projektas įgyvendinamas vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių (pareiškėjo ūkis laikomas esančiu vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių, jei šiose vietovėse yra ne mažiau kaip 50 proc. jo ŽŪN ploto (vietovės, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, yra nurodytos Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. 3D-245 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“), kai kuriamas gyvulininkystės arba mišrusis ūkis, kuriame viena iš veiklų yra gyvulininkystė, – suteikiama 10 balų;

40.8. pareiškėjas, kaip valdos valdytojas, kuriasi perimtoje valdoje (turi būti perimama visa valda (perėmimo tvarka nustatyta Tiesioginių išmokų taisyklėse), kuri buvo įkurta anksčiau kaip 3 metai iki paramos paraiškos pateikimo), kuri nėra gavusi investicinės paramos tame pačiame specializuotame žemės ūkio sektoriuje pagal KPP 2007–2013 ir KPP 2014–2020 priemones (atrankos kriterijus netaikomas, jei kuriamasi valdoje, kuriai buvo skirta parama pagal gyvulininkystės, sodininkystės, daržininkystės ar uogininkystės sektorių, o dabar joje planuojama įkurti specializuotą augalininkystės ūkį) – suteikiama 15 balų.

41. Privalomasis mažiausias projektų atrankos balų skaičius – 50 balų. Jeigu projektų atrankos vertinimo metu nustatoma, kad projektas nesurinko privalomojo mažiausio 50 balų skaičiaus, paramos paraiška atmetama.

42. Paramos paraiškų atrankos pirmumo eilės sudarymas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XII SKYRIUS PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS

43. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, teikia jas Projektų atrankos komisijai, į kurios sudėtį įtraukiamas ir Ministerijos atstovas (-ai), Agentūros nustatyta tvarka.

44. Sprendimas dėl paramos skyrimo ar neskystimo priimamas Agentūros nustatyta tvarka.

45. Agentūra apie priimtą sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskystimo informuoja pareiškėjus Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Paramos sutartis nesudaroma.

XIII SKYRIUS

MOKĖJIMO PRAŠYMŲ ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

46. Mokėjimo prašymai teikiami ir administruojami Administravimo taisyklėse numatyta tvarka. Mokėjimo prašymai kartu su reikiamais priedais turi būti pateikti tik per ŽŪMIS.

47. Parama išmokama dviem arba trimis dalinėmis išmokomis atsižvelgiant į verslo plane numatytas veiklas per ne ilgesnį kaip 5 metų laikotarpį nuo sprendimo skirti paramą priėmimo:

47.1. parama mokama dviem dalinėmis išmokomis, jeigu verslo planas įgyvendinamas per 3 metus. Pirmoji išmokos dalis, sudaranti 50 proc. visos išmokos sumos, paramos gavėjui mokama po sprendimo skirti paramą priėmimo. Paskutinė 50 proc. išmokos dalis mokama, jeigu verslo planas tinkamai įgyvendintas ir paramos gavėjas pateikia mokėjimo prašymą;

47.2. parama mokama trimis dalinėmis išmokomis, jeigu verslo planas įgyvendinamas per ilgesnį kaip 3 metų laikotarpį. Pirmoji išmokos dalis, sudaranti 50 proc. visos išmokos sumos, paramos gavėjui mokama po sprendimo skirti paramą priėmimo. Antroji (tarpinė) išmokos dalis, sudaranti 30 proc. visos išmokos sumos, mokama, jeigu ne mažiau kaip 80 proc. išmokėtos pirmosios išmokos dalies paramos sumos yra investuota ir paramos gavėjas pateikia mokėjimo prašymą. Trečioji, paskutinė 20 proc. išmokos dalis mokama, jeigu verslo planas tinkamai įgyvendintas ir paramos gavėjas pateikia mokėjimo prašymą;

47.3. paramos mokėjimo laikotarpis ir mokėjimo prašymų skaičius gali būti keičiamas nevirsijant Taisyklių 3.10 papunktyje nustatytų didžiausių galimų terminų ir 2 mokėjimo prašymų skaičiaus, jei pareiškėjas pateikia argumentuotą paaiškinimą, kad keitimas reikalingas siekiant užtikrinti tinkamą verslo plano įgyvendinimą. Agentūra, gavusi argumentuotą prašymą, priima sprendimą vadovaudamasi Administravimo taisyklių nuostatomis.

48. Teikdamas mokėjimo prašymus, paramos gavėjas privalo pateikti išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo dokumentus bei finansinės atskaitomybės dokumentus už finansinius metus, kuriais buvo įgyvendamas verslo planas. Teikdamas paskutinį mokėjimo prašymą bei galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą, paramos gavėjas pateikia finansinės atskaitomybės dokumentus už finansinius metus, kuriais buvo įgyvendintas verslo planas. Paskutinis mokėjimo prašymas ir galutinė projekto įgyvendinimo ataskaita teikiama ne vėliau kaip vasario mėnesį, pasibaigus ketvirtyms nuo paraiškos pateikimo metų finansiniams metams (taikoma tik tiems pareiškėjams, kurie teikia 2 mokėjimo prašymus).

49. Paramos gavėjų atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansines institucijas.

50. Agentūrai pareikalavus, paramos gavėjas privalo pateikti dokumentus, kuriais deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, bei išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo dokumentus ir pirkimo procedūrų dokumentaciją.

51. Su paskutiniu mokėjimo prašymu paramos gavėjas teikia galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

52. Paramos gavėjas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka verslo plano kontrolės laikotarpiu teikia Agentūrai užbaigto projekto metines ataskaitas.

XIV SKYRIUS SANKCIJOS

53. Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiam) projektą paramos gavėjui gali būti taikomos ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos sankcijos. Gali būti taikomos tokios sankcijos: paramos sumažinimas, paramos teikimo sustabdymas ir (arba) nutraukimas ir (arba) reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos; apribojimas teikti paraiškas; kitos poveikio priemonės dėl su gauta arba prašoma parama susijusių įsipareigojimų nevykdymo ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymo.

54. Sankcijos netaikomos, jei nustatytų reikalavimų nesilaikoma dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, nustatytų Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Sankcijų metodika).

55. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Sankcijų metodikoje, tiek, kiek šios taisyklės nenustato kitaip.

56. Veiklos sričiai taikomos specifinės sankcijos yra šios:

56.1. parama neteikiama, jei:

56.1.1. besikuriančio jaunojo ūkininko valda sudaryta iš sklypų, kurie buvo sutuoktinio valdoje, ir šiems sklypams jau buvo skirta parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“ arba Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritį „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“;

56.1.2. pareiškėjas įsikūrimo metu nuosavybės teise įgyja sklypus iš valdos, kuriai jau buvo skirta parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos arba Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicines priemones, jei dar nepasibaigęs tų paramos gavėjų projekto kontrolės laikotarpis;

56.1.3. besikuriančio sutuoktinio valda ir ūkis perregistruoti iš jo sutuoktinio;

56.1.4. paramos gavėjas, norėdamas gauti paramą, pateikė melagingos informacijos arba dėl aplaidumo nepateikė būtinos informacijos. Tokiu atveju paramos gavėjas netenka teisės dalyvauti pagal priemonę ištisus kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus kalendorinius metus;

56.2. visa parama susigražinama, jei:

56.2.1. verslo planas nepradedamas įgyvendinti per 9 mėn. nuo sprendimo suteikti paramą priėmimo dienos;

56.2.2. įgyvendinus verslo planą ir (arba) verslo plano kontrolės laikotarpiu nustatoma, kad paramos gavėjo ūkio ekonominis dydis, išreikštas standartinės produkcijos verte (SP), yra mažesnis kaip 8 000 Eur;

56.2.3. jei pateikus paskutinį mokėjimo prašymą nustatoma, kad verslo planas įgyvendintas netinkamai (verslo plane numatyti veiklos plėtros tikslai ir (arba) įsipareigojimai (jei buvo) dėl profesinių įgūdžių ir kompetencijos įgijimo ir (arba) suplanuotos investicijos neįgyvendintos ir (arba) ekonominio gyvybingumo rodikliai (nustatyti Ūkio subjektų ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse) yra nepasiekti;

56.2.4. pareiškėjas per 18 mėnesių nuo įsikūrimo dienos netampa aktyviu ūkininku, kaip apibrėžta reglamento (ES) Nr. 1307/2013 9 straipsnyje;

56.2.5. per 36 mėnesių laikotarpį nuo sprendimo skirti paramą priėmimo datos neįgijo 18.6.1–18.6.3 papunkčiuose nurodyto išsilavinimo;

56.2.6. paramos gavėjas, norėdamas gauti paramą, pateikė melagingą informaciją arba dėl aplaidumo nepateikė būtinos informacijos;

56.3. visa parama arba jos dalis susigražinama neįvykdžius sąlygų, už kurias buvo skirti atrankos balai, pagal Sankcijų metodikoje nustatytus dydžius;

56.4. dalis paramos susigražinama, jei teikdamas mokėjimo prašymus, paramos gavėjas nepateikė dokumentų, kuriais deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, bei išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo dokumentų bei pirkimo procedūrų dokumentacijos. Tokiu atveju susigražinama tokia paramos dalis, už kurią paramos gavėjas nepateikė reikalingų dokumentų;

56.5. dalis paramos susigražinama nuo išmokėtos ir mokėtinės paramos sumos, kai paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo metu nustatoma, kad verslo plane suplanuoti projekto priežiūros rodikliai yra nepasiekti. Susigražinama paramos dalis apskaičiuojama, priklausomai nuo nustatytos neatitikties priežiūros rodikliams nuokrypio (planas / faktas):

56.5.1. kai nuokrypis nuo 30 proc. iki 50 proc. imtinai – susigražinama 0,5 proc. išmokėtos ir mokėtinės paramos sumos, bet ne mažiau nei 100,01 Eur;

56.5.2. kai nuokrypis nuo 51 proc. iki 70 proc. imtinai – susigražinama 10 proc. išmokėtos ir mokėtinos paramos sumos, bet ne mažiau nei 100,01 Eur;

56.5.3. kai nuokrypis nuo 71 proc. iki 85 proc. imtinai – susigražinama 25 proc. išmokėtos ir mokėtinos paramos sumos, bet ne mažiau nei 100,01 Eur;

56.5.4. kai nuokrypis daugiau kaip 86 proc. – susigražinama 100 proc. išmokėtos ir mokėtinos paramos sumos.

XV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

57. Projektų įgyvendinimo priežiūra ir tikrinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

58. Apskundimo tvarka nustatyta Administravimo taisyklėse.

59. Patikrų vietoje atlikimo tvarka nustatyta Administravimo taisyklėse.

60. Šios Taisyklės gali būti keičiamos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

61. Pasikeitus šiose Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

62. Pasikeitus šioms Taisyklėms, nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems pareiškėjams, išskyrus atvejus, kai pakeitimo įsakyme numatyta kitaip.

1 priedas

taikomas nuo 2017 metų, forma)

Paramos paraiška vertinti priimta	☒
Paramos paraiška atmesta	☐

(dokumento sudarytojo pavadinimas)

programų departamento _____ paramos administravimo skyriui

2017 METU²***

(data)

I. INFORMACIJA APIE PAREIŠKĒJA

Adresas:
(Nurodoma pareiškėjo gyvenamoji vieta (įmonės buveinės adresas), telefonas, faksas, el. paštas, kuriuo bus galima susisiekti su pareiškėju paraiškos vertinimo ir verslo plano įgyvendinimo metu)
Savivaldybės pavadinimas _____
Seniūnijos pavadinimas _____
Gyvenamosios vietovės pavadinimas _____
Gatvės pavadinimas _____
Namo Nr. _____

¹ Pildo Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento paramos administravimo skyriaus tarnautojas.

**** Paraiška turi būti užpildyta kompiuteriu.**

[illegible]

II. INFORMACIJA APIE PAREIŠKĖJO SUTUOKTINĮ, ARTIMUOSIUS GIMINAIČIUS, KITUS SU PAREIŠKĖJU SUSIJUSIUS SUBJEKTUS IR RYŠĮ SU JAIS

1. Informacija apie pareiškėjo sutuoktinį ir artimuosius giminaičius.
1.1. Pareiškėjo sutuoktinio vardas, pavardė _____ (Nurodomas pareiškėjo sutuoktinio (jei susituokęs) vardas, pavardė)
1.2. Asmens kodas _____ (Nurodomas pareiškėjo sutuoktinio asmens kodas)
1.3. Pareiškėjo motinos vardas ir mergautinė pavardė _____
1.4. Asmens kodas _____ (Nurodomas pareiškėjo motinos asmens kodas)

1.5. Pareiškėjo tėvo vardas ir pavardė _____			
1.6. Asmens kodas _____ (Nurodomas pareiškėjo tėvo asmens kodas)			
1.7. Pareiškėjo senelės (-ių) vardas (-ai) ir mergautinė (-ės) pavardė (-ės) _____			
1.8. Asmens kodas _____ (Nurodomas pareiškėjo senelės (-ių) asmens kodas (-ai))			
1.9. Pareiškėjo senelio (-ių) vardas (-ai) ir pavardė (-ės) _____			
1.10. Asmens kodas _____ (Nurodomas pareiškėjo senelio (-ių) asmens kodas (-ai))			
1.11. Pareiškėjo sesers (-ų) vardas (-ai) ir mergautinė (-ės) pavardė (-ės) _____			
1.12. Asmens kodas _____ (Nurodomas pareiškėjo sesers (-ų) asmens kodas (-ai))			
1.13. Pareiškėjo brolio (-ių) vardas (-ai) ir pavardė (-ės) _____			
1.14. Asmens kodas _____ (Nurodomas pareiškėjo brolio (-ių) asmens kodas (-ai))			
1.15. Pareiškėjo sūnaus (-ų) vardas (-ai) ir pavardė (-ės) _____			
1.16. Asmens kodas _____ (Nurodomas pareiškėjo sūnaus (-ų) asmens kodas (-ai))			
1.17. Pareiškėjo dukros (-ų) vardas (-ai) ir mergautinė (-ės) pavardė (-ės) _____			
1.18. Asmens kodas _____ (Nurodomas pareiškėjo dukros (-ų) asmens kodas (-ai))			
2. Informacija apie kitus su pareiškėju susijusius subjektus ir ryšį su jais.			
Ar dalyvaujate subjektų (juridinių asmenų) valdyme?			
NE ☐ Jei į klausimą atsakėte „NE“, papildomos informacijos pateikti nereikia			
TAIP ☐ Jei į klausimą atsakėte „TAIP“, turite nurodyti įmonės (-ių) pavadinimą (-us), kodą (-us) ir turimų akcijų / pajaus dalis (proc.)			
Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Įmonės kodas	Turimų akcijų / Pajaus dalis (proc.)
...			
...			
Ar turite teisę skirti ir atšaukti daugumą kitos įmonės valdymo ar priežiūros organo narių ar administracijos pareigūnų ir (arba) galimybę daryti lemiamą poveikį kitai įmonei dėl sutarčių, sudarytų su šia įmone, arba dėl šios įmonės steigimo dokumentų nuostatų?			
NE ☐ Jei į klausimą atsakėte „NE“, papildomos informacijos pateikti nereikia			
TAIP ☐ Jei į klausimą atsakėte „TAIP“, turite nurodyti įmonės (-ių) pavadinimą (-us), kodą (-us) ir pateikti atitinkamus dokumentus (pvz.: sutartis, įgaliojimus ir t. t.)			
Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Įmonės kodas	Pateikiamo dokumento pavadinimas
...			
...			
Ar esate sudarę sutartis dėl žaliavų (pvz.: pašarai, sėklos, trąšos, sodmenys, gyvuliai ir kt.) tiekimo?			
NE ☐ Jei į klausimą atsakėte „NE“, papildomos informacijos pateikti nereikia			
TAIP ☐ Jei į klausimą atsakėte „TAIP“, turite nurodyti vardą, pavardę / pavadinimą, asmens gimimo datą / įmonės kodą.			
Eil. Nr.	Asmens (vardas, pavardė) / Įmonės pavadinimas	Asmens gimimo data / Įmonės kodas	

...		
...		
...		
Ar šiuo metu esate sudarę sutartį dėl parduodamos Jūsų produkcijos?		
NE	☐ <i>Jei į klausimą atsakėte „NE“, papildomos informacijos pateikti nereikia</i>	
TAIP	☐ <i>Jei į klausimą atsakėte „TAIP“, turite nurodyti vardą, pavardę / pavadinimą, asmens gimimo datą / įmonės kodą.</i>	
Eil. Nr.	Asmens (vardas, pavardė) / Įmonės pavadinimas	Asmens gimimo data / Įmonės kodas
...		
...		
...		
Ar nuomojatės / naudojatės panaudos ar kitais pagrindais ir (arba) nuomojate / naudojate panaudos ar kitais pagrindais patalpas / žemės ūkio techniką / žemės ūkio paskirties žemę ?		
NE	☐ <i>Jei į klausimą atsakėte „NE“, papildomos informacijos pateikti nereikia</i>	
TAIP	☐ <i>Jei į klausimą atsakėte „TAIP“, turite nurodyti vardą, pavardę / pavadinimą, asmens gimimo datą / įmonės kodą.</i>	
Eil. Nr.	Asmens (vardas, pavardė) / įmonės pavadinimas	Asmens gimimo data / įmonės kodas
...		
...		
Ar esate susijęs su asmeniu, kuris vykdo pagal tiesiogines išmokas neremtiną veiklą. Jei taip, nurodykite, koks tai asmuo.		
NE	☐ <i>Jei į klausimą atsakėte „NE“, papildomos informacijos pateikti nereikia</i>	
TAIP	☐ <i>Jei į klausimą atsakėte „TAIP“, turite nurodyti vardą, pavardę / pavadinimą, asmens gimimo datą / įmonės kodą.</i>	
Eil. Nr.	Asmens (vardas, pavardė) / įmonės pavadinimas	Asmens gimimo data / įmonės kodas
3. Informacija apie pareiškėjo atitiktį labai mažos arba mažos įmonės apibrėžimui.		
Pateikiama informacija	Ataskaitiniais metais (pildo tik pareiškėjai, kurie ataskaitiniais metais tvarkė buhalterinę apskaitą)	Einamaisiais metais (pildo tik pareiškėjai, kurie buhalterinę apskaitą tvarko tik nuo einamųjų metų)
Darbuotojų, dirbančių Jūsų ūkyje, skaičius (vnt.) (informacija pateikiama pagal Valstybinio socialinio draudimo fondo duomenis)		
Ūkio metinės pajamos (Eur) (informacija pateikiama pagal ūkio buhalterinės apskaitos dokumentų duomenis)		
Ūkio turto vertė (Eur) (informacija pateikiama pagal ūkio balanso duomenis)		

III. INFORMACIJA APIE PROJEKTĄ, KURIAM PRAŠOMA PARAMOS

1. Programos priemonės	6.1
------------------------	-----

veiklos srities kodas												
2. Programos priemonės veiklos srities remiama veikla	☐ Žemės ūkio produktų gamyba ☐ Prekinių žemės ūkio produktų (pagamintų ir (arba) išaugintų valdoje) apdorojimas (rūšiavimas, pakavimas ir t. t.), perdirbimas ir tiekimas rinkai <i>(pažymėti vieną arba abi veiklas)</i>											
3. Sektorius:	☐ Gyvulininkystė ☐ Sodininkystė, ☐ Uogininkystė, ☐ Daržininkystė ☐ Mišrioji žemės ūkio veikla ☐ Augalininkystė ☐ Kita Nurodyti veiklą _____											
4. Projekto pavadinimas	<i>Nurodomas projekto, kuriam įgyvendinti prašoma paramos, pavadinimas</i>											
5. Projekto įgyvendinimo vieta (investicijų įgyvendinimo / laikymo vieta)	Savivaldybės pavadinimas _____ Gyvenamosios vietovės pavadinimas _____ Gatvės pavadinimas _____ Namų Nr. _ _ _ _ Buto Nr. _ _ _ _											
6. Prašoma paramos suma, Eur be PVM	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table> <i>Nurodoma prašoma paramos suma, eurai be PVM</i>											
7. Verslo plano įgyvendinimo etapai:	Planuojami verslo plano įgyvendinimo etapai ir prašoma paramos suma, Eur: ☐ Pirmojo etapo pabaiga _ _ _ _ _ _ _ (nurodomi metai ir mėnuo) _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ (nurodoma prašoma paramos suma, Eur) Mokėjimo prašymo pateikimo data _ _ _ _ _ _ _ _ (nurodomi metai, mėnuo, diena) ☐ Antrojo etapo pabaiga _ _ _ _ _ _ _ (nurodomi metai ir mėnuo) _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ (nurodoma prašoma paramos suma, Eur) Mokėjimo prašymo pateikimo data _ _ _ _ _ _ _ _ (nurodomi metai, mėnuo, diena) <i>(jei bus teikiamas vienas mokėjimo prašymas, žymimas tik pirmasis etapas, jei du mokėjimo prašymai – du etapai) Projekto įgyvendinimo pabaiga turi sutapti su finansinių metų pabaiga. Paskutinis mokėjimo prašymas teikiamas ne vėliau, kaip vasario mėnesį, pasibaigus ketvirtyms nuo</i>											

	<i>paramos paraiškos pateikimo metų finansiniams metams (taikoma tik tiems pareiškėjams, kurie teiks 2 mokėjimo prašymus).</i>
8. Asmuo, atsakingas už projekto administravimą (force majeure aplinkybėmis) (vardas, pavardė): (pildyti, jei tai nėra pareiškėjas) Tel. Nr.	<i>(Nurodomas pareiškėjo įgalioto asmens, kuris bus atsakingas už projekto įgyvendinimo priežiūrą ir ataskaitų rengimą projekto įgyvendinimo metu, vardas, pavardė, pareigos, tel. Nr.)</i>

IV. PROJEKTO SANTRAUKA

Trumpas projekto esmės aprašymas
Trumpai (ne daugiau kaip 1 psl.) paaiškinama: žemės ūkio valdos apibūdinimas, konkretūs svarbiausi naujosios veiklos plėtros etapai ir uždaviniai; išsamūs duomenys apie investicijas, mokymą, konsultavimą ir įvairią kitą veiklą, reikalingą žemės ūkio veiklai plėtoti; vieta, kurioje bus įgyvendinamas projektas; kokioms problemoms spręsti reikalingas projektas, kodėl ir kam reikalingi projekto rezultatai; kaip pareiškėjas susijęs su spręstina problema ir kodėl būtent jis teikia paramos paraišką; kodėl pasirinktas būtent toks problemos sprendimo būdas; kaip projektas atitinka programos priemonę; kokie projekto parengimo darbai jau atlikti; kas bus atsakingas už projekto įgyvendinimą, kaip bus organizuojamas projekto įgyvendinimas.

V. INFORMACIJA APIE ŽEMĖS VALDAS

(Šioje lentelėje pateikiama informacija apie valdomus / prognozuojamus valdyti žemės plotus. Pildant turi būti pateikta informacija apie žemės ūkio naudmenų plotus ir kitą žemę. Būtina nurodyti bendrą žemės plotą (ha). 1-oje lentelės eilutėje nurodomi nuosavybės teise, nuomos, panaudos ar kitais pagrindais valdomi žemės plotai. Nurodomi žemės plotai, deklaruoti tiesioginėms išmokoms gauti finansinių metų pabaigoje. Jeigu ūkis / valda įregistruoti tais pačiais metais, kai pateikiama Paramos paraiška, nurodomi plotai, valdomi ūkinės veiklos pradžios balanso sudarymo dieną, o informacija įrašoma stulpelyje „Ataskaitiniai metai“. Planuojamais metais nurodomas plotas, numatytas valdyti metų pabaigoje)

	Ma ta vi mo vnt .	Ataskaiti niai metai		Paramo s paraišk os pateiki mo metu		Prognozės verslo plano įgyvendinimo laikotarpiu										Prognozės verslo plano kontrolės laikotarpiu					
						20__ _ m.		20__ _ m.		20__ _ m.		20__ _ m.		20__ _ m.		20__ _ m.		20__ _ m.		20__ _ m.	
		1 ¹	2 ²	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
1. Žemės ūkio naudmenos	ha																				
1.1. Žemės ūkio naudmenos, esančios vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių.	ha																				
2. Kita žemė	ha																				
3. Iš viso	ha																				

¹ Nuosavybės teise valdoma žemė.

² Nuomos, panaudos ar kitais pagrindais valdoma žemė.

VI. TINKAMOS FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDOS

(Nurodomos investicijos, kurioms prašoma paramos, jų pirkimo suma be PVM, su PVM, trumpai pagrindžiamas išlaidų būtinumas. Išlaidos sugrupuojamos pagal išlaidų kategorijas)

Nr.	Išlaidų pavadinimas	Pirkimo suma be PVM, Eur	Pirkimo suma su PVM, Eur	Pagrindimas	Pirkimų vykdymo būdai
1.	Nauja žemės ūkio technika, įranga, technologiniai įrenginiai, kompiuterinė įranga, įskaitant programinę, N ir O kategorijų bazinės komplektacijos transporto priemonės, išskyrus G kategorijos transporto priemones, skirti projekto reikmėms				
1.1.					☐ konkursas ☐ įkainiai ☐ komerciniai pasiūlymai
2.	Naudoti traktoriai				
2.1.					☐ konkursas ☐ įkainiai ☐ komerciniai pasiūlymai
3.	Ūkiniai gyvūnai				
3.1.					☐ konkursas ☐ įkainiai ☐ komerciniai pasiūlymai
4.	Statyba ir rekonstrukcija				
4.1.					☐ konkursas ☐ įkainiai ☐ komerciniai pasiūlymai
5.	Infrastruktūros kūrimas valdoje, jei ji susijusi su remiama veikla ir skirta tik ūkininko ūkio				

	reikmėms				
5.1.					☐ konkursas ☐ įkainiai ☐ komerciniai pasiūlymai
6.	Naujos statybinės medžiagos				
6.1.					☐ konkursas ☐ įkainiai ☐ komerciniai pasiūlymai
7.	Daugiamečiai augalai ir jų sodinimo paslaugos				
7.1.					☐ konkursas ☐ įkainiai ☐ komerciniai pasiūlymai
8.	Bendrosios išlaidos				
8.1.					☐ konkursas ☐ įkainiai ☐ komerciniai pasiūlymai
9.	Viešinimo išlaidos				
9.1.					☐ konkursas ☐ įkainiai ☐ komerciniai pasiūlymai
	Iš viso:				

VII. PROJEKTO FINANSAVIMO ŠALTINIAI

(Nurodoma, kaip pareiškėjas numato finansuoti projektą. Turi būti numatytos lėšos, skirtos apmokėti investicijos vertei su PVM, viršijančiai galimos paramos dydį. Pareiškėjas privalo nurodyti finansavimo šaltinius)

	Šaltinis	Suma, Eur	Nuoroda į patvirtinimo dokumentą / informacijos šaltinį
1.	Paramos lėšos	—	Šioje grafoje nurodoma, kiek planuojama teikti mokėjimo prašymų (ne daugiau kaip du) ir kokioms investicijoms, už kurias gauta parama bus naudojama antrajam projekto etapui finansuoti.
2.	Pareiškėjo lėšos	—	☐ iš veiklos planuojamos gauti lėšos ☐ iš tikslinių programų gautinos lėšos (tiesioginės išmokos, kita parama) ☐ kita _____
3.	Skolintos lėšos iš finansų įmonės ir (arba) kredito įstaigos	— —	finansų įmonės ir (arba) kredito įstaigos pavadinimas
4.	Kiti piniginiai įnašai	_ _ _ _ _ _ _	

5.	Iš viso (1+2+3+4)	_ _ _ _ _ _ _	
----	-------------------	---------------	--

VIII. INFORMACIJA APIE PROJEKTO INOVATYVUMĄ

(Šioje lentelėje apibūdinamas projekto inovatyvumas, pažymint bent vieną langelį ženklų „X“, ir pateikiamas trumpas pagrindimas. Pildant šią informaciją turi būti vadovaujamas Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-918 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodikos patvirtinimo“):

... ☐ produkto, paslaugos inovacija (_____)

... ☐ technologinio proceso inovacija /
modernizavimas (_____)

... ☐ organizacinė inovacija (_____)

... ☐ inovacijų partnerystė (_____)

IX. PROJEKTO PRIEŽIŪROS RODIKLIAI

(Pildoma atsižvelgiant į projekto pobūdį. Lentelės 1, 2, 3 eilutėse nurodomas žemės ūkio valdos dydis ha paramos paraiškos pateikimo dieną ir prognozuojamu laikotarpiu. Lentelės 4 ir 5 eilutėje nurodomi ekonominio gyvybingumo rodikliai: grynojo pelningumo ir skolos rodiklis, kaip numatyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“. 4 stulpelyje nurodomi duomenys paraiškos pateikimo dieną. SG nurodo pareiškėjai, kurių veikla susijusi su gyvulininkystės produktų gamyba. SG apskaičiuojamas vadovaujantis Mėslo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 „Dėl Mėslo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“, priede nurodytais SG skaičiavimo koeficientais. Pajamas iš gyvulininkystės nurodo pareiškėjai, kurie kuria gyvulininkystės arba mišrųjį ūkį, kuriame viena iš veiklų yra gyvulininkystė, taip pat nurodoma veikla.)

[illegible]

	dydis, išreikštas produkcijos standartine verte										
6.	Pajamos iš gyvulininkystės s sektoriaus (nurodyti veiklą) išskiriant pajamas, gaunamas iš bitininkystės, jei numatoma vykdyti tokią veiklą.	Eur.									
7.	Pajamos iš viso										

X. KITA INFORMACIJA

(Šioje lentelėje pareiškėjas atsako į pateiktus klausimus, užbraukdamas kryželiu langelį ties žodžiu „Taip“ arba „Ne“. Atsakius į klausimą „Taip“, jei reikalinga turi būti pateikta atitinkama pažyma)

1.	Ar patvirtinate, kad pirmą kartą steigiatės žemės ūkio valdoje ir ūkyje kaip ūkio valdytojas?	☐ Taip ☐ Ne
2.	Ar patvirtinate, kad savo vardu, kaip valdos valdytojas, esate įregistravęs valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir verslo registre?	☐ Taip ☐ Ne
3.	Ar Žemės ūkio ir kaimo verslo centre Valdų registre atnaujinate valdos duomenis iki paraiškos gauti paramą pateikimo, jeigu valdos duomenys nuo paskutinio atnaujinimo keitėsi? <i>Jei valdos duomenys nuo valdos įregistravimo nesikeitė, atsakyti „Neaktualu“.</i>	☐ Taip ☐ Ne ☐ Neaktualu
4.	Ar patvirtinate, kad savo vardu esate įregistravęs ūkininko ūkį?	☐ Taip ☐ Ne
5.	Ar patvirtinate, kad Jūsų įsikūrimas neprasidėjo anksčiau kaip 12 mėnesių iki paramos paraiškos pateikimo dienos?	☐ Taip ☐ Ne
6.	Ar patvirtinate, kad baigėte minimalius ūkininkavimo pradmenų programos mokymus ne daugiau kaip metai iki paramos paraiškos pateikimo dienos? Nurodyti datą _____ <i>Jei ne, pereiti prie 7 klausimo.</i>	☐ Taip ☐ Ne
7.	Ar įsipareigojate baigti minimalius ūkininkavimo pradmenų programos mokymus iki paraiškos tiesioginėms išmokoms gauti pateikimo dienos (netaikoma tiems pareiškėjams, kurie atitinka Taisyklių 10.2.1 ir (arba) 10.2.2 papunkčiuose nurodytus reikalavimus) ?	☐ Taip ☐ Ne ☐ Neaktualu
8.	Ar patvirtinate, kad nesate pateikęs kaip ūkio valdytojas paraiškos gauti tiesiogines išmokas ir (arba) jos neišregistravote iki paramos paraiškos jaunojo ūkininko įsikūrimui pagal šią veiklos sritį (taikoma ir tais atvejais, kai	☐ Taip ☐ Ne

	paraiška gauti tiesiogines išmokas buvo pateikta neįregistravus ūkininko ūkio)?	
9.	Ar patvirtinate, kad Jūsų įsikūrimas paramos paraiškos pateikimo metu nėra pasibaigęs?	☐ Taip ☐ Ne
10.	Ar užtikriname, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir ES fondų?	☐ Taip ☐ Ne
11.	Ar įsipareigojate, kai teikiamas vienas mokėjimo prašymas, paskolos sutartį pateikti iki verslo plano įgyvendinimo pradžios, jeigu teikiami du mokėjimo prašymai, paskolos sutartį pateikti kartu su pirmuoju mokėjimo prašymu, arba pateikti raštišką patvirtinimą, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendinsite nuosavomis lėšomis? <i>Jeį nurodyti duomenys pateikti su paraiška arba verslo planas nebus įgyvendinamas skolintomis lėšomis, atsakyti „Neaktualu“.</i>	☐ Taip ☐ Ne ☐ Neaktualu
12.	Ar esate atsiskaitę su Valstybine mokesčių inspekcija?	☐ Taip ☐ Ne
13.	Ar esate atsiskaitę su Valstybiniu socialinio draudimo fondu?	☐ Taip ☐ Ne
14.	Ar tvarkote buhalterinę apskaitą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka (Norintys gauti paramą ūkininkai privalo / įsipareigoja tvarkyti buhalterinę apskaitą, vadovaudamiesi Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo dvejybine apskaitos sistema rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. 3D-491 „Dėl Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo dvejybine apskaitos sistema rekomendacijų patvirtinimo“)?	☐ Taip ☐ Ne
15.	Ar įsipareigojate tvarkyti buhalterinę apskaitą iki verslo plano kontrolės pabaigos?	☐ Taip ☐ Ne
16.	Ar įsipareigojate, kad visos investicijos atitinka ir atitiks ES ir darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta techniniame reglamente „Mašinų sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“)?	☐ Taip ☐ Ne ☐ Neaktualu
17.	Ar įsipareigojate užtikrinti, kad numatytos investicijos atitinka ir verslo plano kontrolės laikotarpio pabaigoje atitiks gyvūnų gerovės, veterinarijos, higienos ir maisto kokybės reikalavimus? <i>Jeį numatytos investicijos neturi įtakos minėtų reikalavimų laikymuisi, atsakoma „Neaktualu“.</i>	☐ Taip ☐ Ne ☐ Neaktualu
18.	Ar įsipareigojate, kad įgyvendinus verslo planą ir visu verslo plano kontrolės laikotarpiu Jūsų ūkio produkcijos standartine verte išreikštas žemės ūkio valdos ekonominis dydis bus ne mažesnis kaip 8 000 Eur?	☐ Taip ☐ Ne
19.	Ar įsipareigojate atitikti ekonominio gyvybingumo kriterijus, kaip nurodyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama	☐ Taip ☐ Ne

	pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“?	
20.	Ar įsipareigojate nekeisti verslo plano įgyvendinimo vietos ir sąlygų, vykdyti verslo plane numatytą žemės ūkio veiklą, neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto nuo sprendimo skirti paramą priėmimo datos iki verslo plano kontrolės laikotarpio pabaigos?	☐ Taip ☐ Ne
21.	Ar esate susituokęs (susituokusi)? <i>Jei ne, pereiti prie 23 klausimo.</i>	☐ Taip ☐ Ne
22.	Ar jūsų sutuoktinis kreipėsi (kreipiasi) paramos pagal šią priemonę?	☐ Taip ☐ Ne
23.	Ar patvirtinate, kad valda nėra sudaryta iš sklypų, kurie buvo sutuoktinio valdoje?	☐ Taip ☐ Ne
24.	Ar patvirtinate, kad visas įkuriama ūkio ŽŪN plotas paramos paraiškos pateikimo dieną ir verslo plano įgyvendinimo bei kontrolės laikotarpiu priklausys Jums nuosavybės teise arba bus kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimasis (nuoma, panauda ir kt.) ir jeigu verslo plano įgyvendinimo laikotarpiu ir (arba) verslo plano kontrolės laikotarpiu žemės valdymo sutartys bus nutrauktos ar baigsis jų galiojimo laikas, ne vėliau kaip per 1 mėn. bus išsinuomotas ar kitais teisėtais pagrindais valdomas tas pats arba kitas sklypas su tokiu pat ŽŪN plotu? (Žemės nuomos ar kito teisėto naudojimosi ja sutartis turi būti įregistruota Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre (toliau – Nekilnojamojo turto registras))	☐ Taip ☐ Ne
25.	Ar užtikrinate, kad, jei Jūsų paramos paraiškai bus suteikti atrankos balai už nuosavybės teise valdomų žemės ūkio naudmenų kiekį, išlaikysite ne mažesnę plotą, kuris buvo valdomas paraiškos pateikimo metu, visą verslo plano įgyvendinimo laikotarpį iki kontrolės laikotarpio pabaigos. <i>Jei atrankos balai nebuvo suteikti, atsakoma „Neaktualu“</i>	☐ Taip ☐ Ne ☐ Neaktualu
26.	Ar patvirtinate, kad dirbtinai nesukūrėte ir verslo įgyvendinimo ir kontrolės metu nesukursite sąlygų šiai paramai gauti?	☐ Taip ☐ Ne
27.	Ar patvirtinate, kad verslo planas bus vykdomas Lietuvos Respublikos teritorijoje?	☐ Taip ☐ Ne
28.	Ar įsipareigojate per 18 mėnesių nuo įsikūrimo datos tapti aktyviu ūkininku, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 1307/2013 9 straipsnyje?	☐ Taip ☐ Ne
29.	Ar įsipareigojate apdrausti turtą, kuriam įsigyti ar sukurti bus panaudota parama, nuo sprendimo skirti paramą priėmimo datos (tuo atveju, jei turtas įsigyjamas po sprendimo skirti paramą, nuo turto priėmimo perdavimo akto pasirašymo dienos) iki verslo plano kontrolės laikotarpio pabaigos (didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų verslo plano įgyvendinimo laikotarpiu,	☐ Taip ☐ Ne

	o įgyvendinus verslo planą – likutine verte, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas, esant draudimo paslaugų prieinamumui)?	
30.	Ar įsipareigojate įvykus draudžiamajam įvykiui atkurti turtą ne mažesne negu atkuriamąja turto verte ir ne mažesnių techninių parametrų?	☐ Taip ☐ Ne
31.	Ar įsipareigojate viešinti gautą paramą? Kokias viešinimo priemonės naudosite? <i>Nurodyti viešinimo priemones</i>	☐ Taip ☐ Ne
32.	Ar įsipareigojate verslo planą pradėti įgyvendinti per 9 mėn. nuo sprendimo suteikti paramą priėmimo dienos ?	☐ Taip ☐ Ne
33.	Ar įsipareigojate, kad, jei neturite reikiamų profesinių įgūdžių ir kompetencijos paramos paraiškos pateikimo dieną, per 36 mėnesių laikotarpį nuo sprendimo skirti paramą priėmimo datos įgyti toliau nurodytą išsilavinimą, kurio poreikis turi būti pagrįstas verslo plane: 1. profesinis žemės ūkio srities išsilavinimas arba; 2. aukštasis žemės ūkio srities išsilavinimas; 3. Jaunųjų ūkininkų kompetencijos ugdymo programos kursas. <i>Jei nurodytas išsilavinimas yra įgytas, atsakoma „Neaktualu“.</i>	☐ Taip ☐ Ne ☐ Neaktualu <i>Nurodyti, kokį išsilavinimą ketinate įgyti.</i>
34.	Ar verslo plane nurodote poreikį įgyti 33 punkte įvardytą išsilavinimą?	☐ Taip ☐ Ne
35.	Ar įsipareigojate nuo paraiškos pateikimo dienos iki verslo plano įgyvendinimo laikotarpio pabaigos nedalyvauti įgyvendinant kitas investicines Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės (išskyrus Programos priemonės „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“ veiklą „Asbestinių stogų dangos keitimas“? (Pakartotinai investicinės paramos galima kreiptis tik įgyvendinus ankstesnįjį ES lėšomis finansuojamą projektą, t. y. ne anksčiau, kaip pateikus paskutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą ir įgyvendinus verslo planą.)	☐ Taip ☐ Ne
36.	Ar esate PVM mokėtojas?	☐ Taip PVM mokėtojo kodas ☐ Ne PVM nemokėjimo teisinis pagrindimas
37.	Ar įsipareigojate, kad, jei Jūsų paramos paraiškai bus suteikti atrankos balai už kuriąmą daržininkystės, uogininkystės, sodininkystės ūkį (kai pajamos iš kurio nors nurodyto žemės ūkio sektoriaus, įgyvendinus verslo planą ir visu verslo plano kontrolės laikotarpiu, sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų veiklos pajamų), įgyvendinus verslo planą ir visu verslo plano kontrolės laikotarpiu ne mažiau kaip 50 proc. valdomų žemės ūkio naudmenų bus užsodinta kuriamo ūkio	☐ Taip ☐ Ne ☐ Neaktualu

	specializacijos augalais. <i>Jei atrankos balai nebuvo suteikti, atsakoma „Neaktualu“</i>	
38.	Ar įsipareigojate, kad, jei Jūsų paramos paraiškai bus suteikti atrankos balai už kuriamą mišrųjį ūkį, kai viena iš veiklų yra gyvulininkystė, įgyvendinus verslo planą ir visu verslo plano kontrolės laikotarpiu pajamos iš gyvulininkystės veiklos sudarys ne mažesnę procentą, kaip numatyta atrankos kriterijuose, visų ūkio veiklos pajamų? <i>Jei atrankos balai nebuvo suteikti, atsakoma „Neaktualu“</i>	☐ Taip ☐ Ne ☐ Neaktualu
39.	Ar užtikrinate, kad pats asmeniškai užsiimsite žemės ūkio veikla ir ūkio valdymu?	☐ Taip ☐ Ne
40.	Ar patvirtinate, kad neturite finansinių sunkumų, t. y. esate ne bankrutuojantis?	☐ Taip ☐ Ne
41.	Ar verslo plane numatote statybos, rekonstravimo, kapitalinio remonto ar infrastruktūros įrengimo darbus? Jei „Taip“, nurodykite žemės sklypo (-ių), kuriame (-iuose) numatote vykdyti darbus, unikalų (-ius) numerį (-ius).	☐ Taip ☐ Ne
42.	Ar įsipareigojate, jei teikiamas vienas mokėjimo prašymas, t. y. parama išmokama dviem dalimis, iki verslo plano įgyvendinimo pradžios pateikti statinių techninį projektą (pateikiamos statinio techninio projekto, bendroji, sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, konstrukcijų, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys) ir statybą (rekonstravimą) leidžiančius dokumentus? <i>Atsakoma „Neaktualu“, jei projektas ir dokumentai pateikti su paraiška arba statybos darbai nevykdomi</i>	☐ Taip ☐ Ne ☐ Neaktualu
43.	Ar įsipareigojate, jei teikiami du mokėjimo prašymai, t. y. parama išmokama trimis dalimis, kartu su pirmuoju mokėjimo prašymu pateikti statinių techninį projektą (pateikiamos statinio techninio projekto, bendroji, sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, konstrukcijų, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys) ir statybą (rekonstravimą) leidžiančius dokumentus? <i>Atsakoma „Neaktualu“, jei projektas ir dokumentai pateikti su paraiška arba statybos darbai nevykdomi</i>	☐ Taip ☐ Ne ☐ Neaktualu
44.	Ar įsipareigojate investuoti ne mažiau kaip 80 proc. išmokėtos paramos sumos prieš pateikiant pirmąjį (tarpinį) mokėjimo prašymą? <i>Jei parama išmokama dviem dalimis, atsakoma „Neaktualu“</i>	☐ Taip ☐ Ne ☐ Neaktualu
45.	Ar įsipareigojate, kad verslo planas bus įgyvendintas per ne ilgesį kaip 5 metų laikotarpį?	☐ Taip ☐ Ne
46.	Ar įsipareigojate verslo planą, kaip numatyta Taisyklių 24 punkte, įgyvendinti tinkamai?	☐ Taip ☐ Ne
47.	Ar įsipareigojate vykdyti gyvulių genetinės kokybės gerinimo arba produktyvumo kontrolę, kai įkurtame gyvulininkystės ar mišriajame ūkyje, kuriame viena iš veiklų yra gyvulininkystė, laikomi galvijai, kiaulės, avys, ožkos ne mažiau kaip 3 metus nuo paskutinio paramos lėšų išmokėjimo?	☐ Taip ☐ Ne ☐ Neaktualu
48.	Ar įsipareigojate vykdyti veislinių triušių apskaitą, kai įkurtame gyvulininkystės ar mišriajame ūkyje, kuriame viena	☐ Taip ☐ Ne ☐ Neaktualu

	iš veiklų yra gyvulininkystė, laikomi triušiai ne mažiau kaip 3 metus nuo paskutinio paramos lėšų išmokėjimo?	
49.	Ar įsipareigojate, kad ūkyje laikomas SG skaičius, įgyvendinus verslo planą ir iki verslo plano kontrolės laikotarpio pabaigos, sudarys projektų atrankos kriterijuose nurodytą SG skaičių (taikoma gyvulininkystės ūkiui)? <i>Jei atrankos balai nebuvo suteikti, atsakoma „Neaktualu“</i>	☐ Taip ☐ Ne ☐ Neaktualu
50.	Ar įsipareigojate, kad SP, įgyvendinus verslo planą ir iki verslo plano kontrolės laikotarpio pabaigos, sudarys projektų atrankos kriterijuose nurodytą SP skaičių? <i>Jei atrankos balai nebuvo suteikti, atsakoma „Neaktualu“</i>	☐ Taip ☐ Ne ☐ Neaktualu
51.	Ar įsipareigojate, kad pajamos iš bitininkystės, įgyvendinus verslo planą ir visu verslo plano kontrolės laikotarpiu, sudarys ne mažiau kaip 50 proc. visų veiklos pajamų. Jei atrankos balai nebuvo suteikti, atsakoma „Neaktualu“	☐ Taip ☐ Ne ☐ Neaktualu
52.	Ar įsipareigojate pasiekti ir iki verslo plano kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti paraiškoje bei verslo plane numatytus projekto priežiūros rodiklius?	☐ Taip ☐ Ne
53.	Ar įsipareigojate užbaigus statybos ir (arba) rekonstrukcijos darbus pateikti statybos ir (arba) rekonstrukcijos darbų užbaigimo dokumentus, kai jie privalomi pagal teisės aktų nuostatas?	☐ Taip ☐ Ne ☐ Neaktualu
54.	Ar esate susipažinę su paramos skyrimo tvarka ir ar žinote, kad Jūsų paramos paraiška pritrūkus lėšų gali būti nevertinama?	☐ Taip ☐ Ne
Paramos paraiškų atrankos pirmumo kriterijai		
1.	Ar ūkio ekonominis dydis, išreikštas produkcijos standartine verte (SP), įgyvendinus verslo planą ir visu verslo plano kontrolės laikotarpiu bus (nurodyti):	☐ iki 9 999 Eur ☐ nuo 10 000 Eur iki 15 000 Eur ☐ nuo 15 001 Eur iki 20 000 Eur ☐ nuo 20 001 Eur iki 25 000 Eur ☐ nuo 25 001 Eur iki 30 000 Eur ☐ nuo 30 001 Eur
2.	Ar numatote projekte investicijas į statybą ir (arba) rekonstrukciją, ir (arba) kapitalinį remontą, kai pastatas priklauso jums nuosavybės teise, o investicijų vertė yra ne mažiau kaip 50 proc. tinkamų finansuoti išlaidų sumos?	☐ Taip ☐ Ne
3.	Ar kurdamas gyvulininkystės ūkį (kai pajamos iš gyvulininkystės sektoriaus, įgyvendinus verslo planą ir visu verslo plano kontrolės laikotarpiu, sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų veiklos pajamų) įsipareigojate, kad įgyvendinus verslo planą SG skaičius ūkyje sudarys ir visu kontrolės laikotarpiu bus: - nuo 6 iki 8,99 SG - nuo 9 iki 11,99 SG - nuo 12 iki 14,99 SG	☐ iki 5,99 SG ☐ nuo 6 iki 8,99 SG ☐ nuo 9 iki 11,99 SG ☐ nuo 12 iki 14,99 SG ☐ nuo 15 iki 17,99 SG ☐ nuo 18 SG ir daugiau.

	- nuo 15 iki 17,99 SG - nuo 18 SG ir daugiau <i>Žymima tik tuo atveju, jei kuriamas gyvulininkystės ūkis, kai pajamos iš gyvulininkystės sektoriaus, įgyvendinus verslo planą ir visu verslo plano kontrolės laikotarpiu, sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų veiklos pajamų.</i>	
4.	Ar kurdamas bitininkystės ūkį (kai pajamos iš bitininkystės, įgyvendinus verslo planą ir visu verslo plano kontrolės laikotarpiu, sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų veiklos pajamų) įsipareigojate, kad įgyvendinus verslo planą ir visu kontrolės laikotarpiu pajamos iš bitininkystės sudarys ne mažiau kaip 50 proc. visų veiklos pajamų ?	☐ Taip ☐ Ne
5.	Ar kurdamas daržininkystės, uogininkystės, sodininkystės ūkį (kai pajamos iš kurio nors nurodyto žemės ūkio sektoriaus, įgyvendinus verslo planą ir visu verslo plano kontrolės laikotarpiu, sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų veiklos pajamų) įsipareigojate, kad įgyvendinus verslo planą ir visu kontrolės laikotarpiu pajamos iš daržininkystės, uogininkystės ar sodininkystės sudarys ne mažiau kaip 50 proc. Jūsų teisėtais pagrindais valdomų ūkio žemės naudmenų bus užsodinta kuriamo ūkio specializacijos augalais?	☐ Taip ☐ Ne
6.	Ar kurdamas mišrųjį ūkį, kuriame viena iš veiklų yra gyvulininkystė, įsipareigojate, kad, įgyvendinus verslo planą, pajamos iš gyvulininkystės veiklos sudarys ir visu kontrolės laikotarpiu bus: - nuo 30 proc. iki 39,99 proc. - nuo 40 proc. iki 49,99 proc. <i>Žymima tik tuo atveju, jei kuriamas mišrusis ūkis, kuriame viena iš veiklų yra gyvulininkystė.</i>	☐ Taip ☐ Ne ☐ Taip ☐ Ne ☐ Taip ☐ Ne
7.	Ar paramos paraiškos teikimo metu turite nuosavybės teisę valdomų žemės ūkio naudmenų, įtrauktų į valdą, kuriuos įsipareigojate išlaikyti iki verslo plano kontrolės laikotarpio pabaigos. Įrašykite turimų nuosavybės teisę hektarų skaičių _____. <u>(apvalinama iki sveikojo skaičiaus vadovaujantis matematinėmis taisyklėmis)</u>	☐ neturiu; ☐ Vieną ŽŪN hektarą; ☐ Du ŽŪN hektarus; ☐ Tris ŽŪN hektarus; ☐ Keturis ŽŪN hektarus; ☐ Penkis ir daugiau ŽŪN hektarus.
8.	Ar esate asocijuotos žemdirbių savivaldos organizacijos, kurios veikla apima visą Lietuvos Respublikos teritoriją ir veiklos trukmė yra ne mažesnė kaip 5 metai, narys (pateikiamas patvirtinimo dokumentas, kuris yra išduodamas vienijančiosios organizacijos) ?	☐ Taip ☐ Ne
9.	Ar prašote mažesnės paramos sumos?	☐ Taip ☐ Ne Jei taip, nurodykite, kiek procentais prašoma paramos suma yra mažesnė už galimą didžiausią paramos sumą (įrašyti) proc.

10.	Ar projektas įgyvendinamas vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, kai kuriamas gyvulininkystės arba mišrusis ūkis, kuriame viena iš veiklų yra gyvulininkystė?	☐ Taip ☐ Ne Jei taip, nurodykite, kokiose vietovėse: ☐ Su gamtinėmis kliūtėmis ☐ Su specifinėmis kliūtėmis
11.	Ar Jūs, kaip valdos valdytojas, kuriatės perimtoje valdoje (turi būti perimama visa valda, kuri buvo įkurta anksčiau kaip 3 metai iki paramos paraiškos pateikimo), kuri nėra gavusi investicinės paramos tame pačiame specializuotame žemės ūkio sektoriuje pagal KPP 2007–2013 ir KPP 2014–2020 priemones. Atrankos kriterijus netaikomas, jei kuriamasi valdoje, kuriai buvo skirta parama pagal gyvulininkystės, sodininkystės, daržininkystės ar uogininkystės sektorių, o dabar joje planuojama įkurti specializuotą augalininkystės ūkį.	☐ Taip ☐ Ne Jei taip, nurodykite valdos, kurią perimate, numerį (tais atvejais kai pareiškėjas neturi registravęs valdos savo vardu) arba valdos, iš kurios perimate visus sklypus, numerį (tais atvejais kai pareiškėjas yra registravęs valdą savo vardu). _____

XI. PATEIKIAMAI DOKUMENTAI

(Šioje lentelėje Pareiškėjas pasitikrina, ar jo pateikiama Paramos paraiška yra sukomplektuota, ir pažymi (kryželiu), kuriuos dokumentus pateikia, nurodydamas pateikiamų dokumentų puslapių skaičių.)

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas	Pažymėti X	Puslapių skaičius
1.	Verslo planas.	☐	—
2.	Dokumentai, kuriais patvirtinamas pareiškėjo turimas išsilavinimas.	☐	—
3.	Finansinės atskaitomybės dokumentai (balansas, pelno (nuostolių) ataskaita) už ataskaitinius metus arba ūkinės veiklos pradžios balansas (<i>patvirtinti pareiškėjo parašu</i>).	☐	—
4.	Žemės valdymo fakto patvirtinimo dokumentai (jei nekilnojamojo turto pažymėjime nurodyta, kad žemę valdo keli savininkai, pareiškėjas privalo papildomai pateikti nekilnojamojo turto registre įregistruotą susitarimą, kuriame nurodoma, koks sklype esančių ŽŪN plotas priklauso pareiškėjui, arba kitus dokumentus reikalaujamo ŽŪN ploto valdymo nuosavybės teise faktui įrodyti), jei dalis valdos kuriama nuomojamoje ar kitais teisinais pagrindais valdomoje žemėje, turi būti sudarytos žemės valdymo sutartys ir užtikrinamas nepertraukiamas naudojimas ja visu verslo plano įgyvendinimo ir verslo plano kontrolės laikotarpiu (jei žemė yra valdoma nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, atitinkamos sutartys, kuriose nurodytas ŽŪN plotas, turi būti įregistruotos VI Registrų centre).	☐	—
5.	Prekių, darbų ar paslaugų skirtingų tiekėjų trys komerciniai pasiūlymai (su lygiaverčiais išlaidų pagrindines technines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais) arba kiti dokumentai, pagrindžiantys tinkamą finansuoti išlaidų vertę.	☐	—
6.	Statinio projektas (pateikiamos statinio techninio projekto bendroji, sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, konstrukcijų, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys) ar supaprastintas projektas, bei statybą leidžiantis dokumentas, skaičiuojamosios kainos dalies ekspertizės aktas, parengtas įstaigos, turinčios teisę užsiimti šia veikla.	☐	—

7.	Jei 6 punkte nurodyti dokumentai su paraiška nepateikiami ir jei teikiamas vienas mokėjimo prašymas, t. y. parama išmokama dviem dalimis, pirmiau nurodyti dokumentai turi būti pateikti iki verslo plano įgyvendinimo pradžios, jei teikiami du mokėjimo prašymai, t. y. parama išmokama trimis dalimis, pirmiau nurodyti dokumentai turi būti pateikti kartu su pirmuoju mokėjimo prašymu, o su paraiška turi būti pateiktas projektinis pasiūlymas (nurodant statinio pagrindinę naudojimo paskirtį, statybos rūšį, statinio grupę, pogrupį, pagrindinius parametrus (tūrį, plotą, aukštį, ilgį), pagrindinių konstrukcijų (pamatų, sienų, perdangų, stogo dangos ir kt.) medžiagas, kitus parametrus), žemės sklypo sutvarkymo schemą, susisiekimo komunikacijas, inžinerinius tinklus), statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis su statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto vertės skaičiavimu (projektinė sąmata).	☐	—
8.	Dokumentai, kuriais patvirtinama pareiškėjo galimybė apmokėti numatytą verslo plano dalį (dokumentų turinys turi sutapti su verslo plano finansinių ataskaitų duomenimis) reikalingoms investicijoms, viršijančioms numatytą paramą.	☐	—
9.	Poveikio aplinkai įvertinimo dokumentai (kai reikia).	☐	—
10.	Pažyma dėl ilgalaikio turto apskaitos.	☐	—
11.	Dokumentai, kuriais patvirtinama narystė asocijuotoje žemdirbių savivaldos organizacijoje.	☐	—
12.	Jei už paramos lėšas įsigijamas (-i) naudotas (-i) traktorius (-iai), turi būti pateiktos planuojamo (-ų) pirkti naudoto (-ų) traktoriaus (-ių) techninių pasų kopijos.	☐	—
13.	Kiti dokumentai.	☐	—

XII. PAREIŠKĖJO DEKLARACIJA

Aš, pretenduojantis gauti paramą pagal priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritį „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“, pasirašydamas šioje paramos paraiškoje, patvirtinu, kad:

- Šioje paraiškoje ir prie jos pridėtuose dokumentuose pateikta informacija, mano žiniomis ir įsitikinimu, yra teisinga.
- Žinau, kad iš VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro gautus duomenis Agentūra panaudos priimdama sprendimą dėl paramos suteikimo (nesuteikimo) ir (arba) sankcijų taikymo.
- Prašoma parama yra mažiausia projektui įgyvendinti reikalinga suma.
- Nesu pažeidęs jokios kitos sutarties dėl paramos skyrimo iš Europos Sąjungos arba Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų.
- Man nėra iškelta byla dėl bankroto.
- Man nežinomos kitos šiame dokumente nenurodytos priežastys, dėl kurių projektas negalėtų būti įgyvendintas ar jo įgyvendinimas būtų atidedamas, arba dėl kurių projektas nebūtų įgyvendintas nustatytu laikotarpiu.
- Žinau, kad paraiška gali būti atmesta, jeigu joje pateikti ne visi prašomi duomenys (įskaitant šią deklaraciją).
- Sutinku, kad paramos paraiškoje ir kituose Agentūrai teikiamuose dokumentuose esantys mano asmens duomenys ir kiti duomenys būtų apdorojami ir saugomi paramos priemonių administravimo informacinėse sistemose ir kad Agentūra gautų mano asmens ir (arba) įmonės, kuriai aš atstovauju, duomenis ir kitus duomenis iš kitų fizinių / juridinių asmenų, registų ar duomenų bazių paramos administravimo klausimais.
- Sutinku, kad mano tinkamumas gauti paramą bus vertinamas pagal mano pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis bei viešuosiuose registruose esančius duomenis.
- Esu informuotas, kad duomenys apie gaunamą (gautą) paramą bus viešinami visuomenės informavimo tikslais, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms siekiant apsaugoti

Informuoju, _____ kad _____ aš,

_____,
(pareiškėjo sutuoktinio vardas, pavardė, asmens kodas)
esu _____ pareiškėjo

(vardas, pavardė)
sutuoktinis ir dalyvauju / nedalyvauju (kas nereikalinga, išbraukti) Programos investicinėse priemonėse ____

(nurodyti Programos priemonių pavadinimus ir paramos paraiškų registracijos Nr.)

Esu informuotas (-a) ir sutinku, kad mano asmens duomenys gali būti naudojami pareiškėjo _____ paramos administravimo tikslais,
(vardas, pavardė)
būtų apdorojami ir saugomi informacinėje sistemoje, viešinami visuomenės informavimo tikslais, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms, siekiant apsaugoti EB finansinius interesus EB ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka.
Esu informuotas (-a), kad turiu teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi, reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo

asmens duomenis arba sustabdyti savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant teisės aktų nuostatų.

(sutuoktinio parašas)

(sutuoktinio vardas, pavardė)

Jei projektą parengė ir paraišką padėjo užpildyti konsultantas, nurodykite:

Konsultanto vardas ir pavardė _____

Institucijos pavadinimas _____

Telefono ir fakso Nr. _____

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(konsultanto vardas, pavardė)

Pastaba. Pareiškėjo pateikti duomenys bus tvarkomi elektroniniu būdu, juos kontrolės, priežiūros ir vertinimo tikslams gali panaudoti Agentūra, Žemės ūkio ministerija, kitos su Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai administravimu susijusios Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos institucijos.

Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų
programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos
srities „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“
įgyvendinimo taisyklių,
taikomų nuo 2017 metų,
2 priedas

(Tipinio verslo plano pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritį „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“ forma)

(dokumento sudarytojo pavadinimas)

(sudarymo vieta)

**VERSLO PLANAS PAGAL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS
PRIEMONĖS „ŪKIO IR VERSLO PLĖTRA“ VEIKLOS SRITĮ „PARAMA JAUNŲJŲ
ŪKININKŲ ĮSIKŪRIMUI“**

(TIPINĖ FORMA)

(data)

1. INFORMACIJA APIE PAREIŠKĖJĄ

1.1. Pareiškėjo duomenys

Pareiškėjo vardas, pavardė	
Žemės ūkio valdos atpažinties kodas	
Ūkininko ūkio registracijos numeris	
Aktyvaus ūkininkavimo pradžios data	

2. ESAMOS ŽEMĖS ŪKIO VALDOS SITUACIJOS ANALIZĖ

2.1. Informacija apie turimas ir planuojamas turėti žemės valdas, reikalingas projekto veiklai vykdyti, ha.

	Paramos paraiškos pateikimo metu 20 ____		Prognoziniai metai ³															
			Verslo plano įgyvendinimo laikotarpis ⁴										Kontrolės laikotarpis					
			20 ____		20 ____		20 ____		20 ____		20 ____		20 ____		20 ____		20 ____	
	1 ⁵	2 ⁶	1 ³	2 ⁴	1 ³	2 ⁴	1 ³	2 ⁴	1 ³	2 ⁴	1 ³	2 ⁴	1 ³	2 ⁴	1 ³	2 ⁴	1 ³	2 ⁴
1. Žemės ūkio naudmenos																		
1.1. Esančios vietovėse, kuriose nėra gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių:																		
1.1.1. ariamoji žemė																		
1.1.2. sodai																		
1.1.3. pievos ir ganyklos																		
1.2. Esančios vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių																		
1.2.1. ariamoji žemė																		
1.2.2. sodai																		
1.2.3. pievos ir ganyklos																		
2. Kita žemė																		
3. Iš viso (1+2)																		
Žemės valdų pokyčių prognozinais metais pagrindimas⁷																		

³ Pirmi prognoziniai metai yra tie, kuriais pareiškėjas pradeda įgyvendinti verslo planą.

⁴ Pareiškėjas pildo tiek metų, kiek metų planuoja įgyvendinti verslo planą.

⁵ Nuosavybės teise valdoma žemė.

⁶ Nuomos, panaudos ar kitais pagrindais valdoma žemė.

⁷ Prognozinais metais planuojami žemės valdų pokyčiai (padidėjimas arba sumažėjimas, lyginant su situacija paramos paraiškos pateikimo metu) turi būti pagrįsti, paaiškinant kiekvieną pokytį, pokyčio priežastis, žemės valdų įsigijimo finansavimo šaltinius (padidėjimo atveju) ir pateikiant kitą pokyčius pagrindžiančią informaciją.

2.2. Informacija apie pareiškėjo turimus statinius

Nr.	Pavadinimas	Statinio unikalus numeris	Statinio plotas	Valdymo pagrindas

2.3. Informacija apie pareiškėjo turimą įrangą, įrenginius ir techniką

Nr.	Pavadinimas	Unikalus objekto numeris	Pagaminimo metai	Valdymo pagrindas

2.4. Informacija apie pareiškėjo finansinius įsipareigojimus

Nr.	Turimi finansiniai įsipareigojimai	Finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminas	Metinė palūkanų norma, proc.	Likutis paramos paraiškos pateikimo metu, Eur	Prognoziniai metai ir planuojamos grąžinti sumos ⁸							
					Verslo plano įgyvendinimo laikotarpis ⁹					Kontrolės laikotarpis		
					20__	20__	20__	20__	20__	20__	20__	20__
1.	Turimos paskolos, Eur											
1.1.												
1.2.												
...												
2.	Planuojamos gauti paskolos, Eur			X								
	Iš viso											

⁸ Nurodoma kiekvienais prognoziniiais metais planuojama grąžinti suma eurai.

⁹ Pareiškėjas pildo tiek metų, kiek metų planuoja įgyvendinti verslo planą.

3. VEIKLOS PLĖTROS TIKSLAI, ETAPAI IR APIMTYS

3.1. Veiklos plėtros tikslai ir jų aprašymai

Eil. Nr.	Veiklos plėtros tikslai		Veiklos plėtros tikslų aprašymas
1.	Specializuoto ūkio kūrimas:	☐	
1.1.	(įrašoma)		
2.	Mišriojo ūkio kūrimas:	☐	
2.1.	(įrašoma)		
2.2.	...		
3.	Kita (įrašoma)		

3.2. Investicijų įtaka veiklos plėtros tikslams.

Eil. Nr.	Veiklos plėtros tikslai		Investicijų įtakos aprašymas
1.	Specializuoto ūkio kūrimas:	☐	
1.1.	(įrašoma)		
2.	Mišriojo ūkio kūrimas:	☐	
2.1.	(įrašoma)		
2.2.	...		
3.	Kita (įrašoma)		

3.3. Veiklos plėtros etapai ir jų apimtys

Nr.	Veiklos plėtros etapai	Veiklos plėtros etapų įgyvendinimo apimtys

4. PLANUOJAMOS ĮGYVENDINTI VEIKLOS¹⁰ IR JŲ DETALIZAVIMAS¹¹

4.1. Informacija apie projekto veiklas, joms įgyvendinti reikalingas investicijas ir laikotarpius

¹⁰ įskaitant veiklas, susijusias su aplinkosauginiu tvarumu ir išteklių naudojimo efektyvumu

¹¹ investicijos, mokymai, konsultacijos ir kt.

Nr.	Veiklos	Veiklų aprašymas	Investicijos	Investicijų pagrindimas	Investicijų suma, Eur be PVM	Investicijų suma, Eur su PVM	Laikotarpis (metai, mėnuo)

4.2. Informacija apie tolesnę ūkio plėtrą pasibaigus projektui

Nr.	Veiklos	Veiklų aprašymas	Investicijos	Investicijų pagrindimas	Investicijų suma, Eur be PVM	Investicijų suma, Eur su PVM	Finansavimo šaltinis	Laikotarpis (metai, mėnuo)

5. KVALIFIKACIJOS KĖLIMO PLANAS

Nr.	Kvalifikacijos kėlimo priemonė	Kvalifikacijos kėlimo priemonės poreikio pagrindimas ir kvalifikacijos kėlimo priemonės aprašymas	Laikotarpis (metai, mėnuo)
1.	☐ Kvalifikacijos kėlimo kursas		
2.	☐ Mokymai		
3.	☐ Studijos		

6. PLANUOJAMI ŪKINĖS VEIKLOS PASIEKIMO TARPINIAI IR GALUTINIAI REZULTATAI

6.1. Informacija apie pareiškėjo planuojamas pajamas Eur

	Ataskaitiniai 20__ metai	Prognoziniai metai								Prognozinių skaičiavimų pagrindimas ¹²
		Verslo plano įgyvendinimo laikotarpis ¹³					Kontrolės laikotarpis			
		20__	20__	20__	20__	20__	20__	20__	20__	
Augalininkystė (sodininkystė, daržininkystė, uogininkystė, gėlininkystė, vaistažolininkystė ir kitos augalininkystės šakos)										
Kviečiai	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Pasėlių plotas, ha										
Derlingumas, t/ha										
Parduota, t										
Vidutinė kaina, Eur už t										
Pajamos, Eur										
...	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Pasėlių plotas, ha										
Derlingumas, t/ha										
Parduota, t										
Vidutinė kaina, Eur už t										
Pajamos, Eur										
Daržininkystė										
Morkos	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Plotas, ha										

¹² Kiekvienoje eilutėje pateikiamas prognozinių skaičiavimų pagrindimas, t. y. kaip investicijų įsigijimas už paramos lėšas pagerins ūkio rezultatą. Informacija turi būti palyginama, t. y. koks ūkio rezultatas (derlingumas, produktyvumas ir t. t.) iki paramos gavimo ir po paramos gavimo (atsiradus naujai investicijai). Gali būti nuoroda į kitą verslo plano dalį, jei pagrindimas prieš tai jau buvo pateiktas.

¹³ Pareiškėjas pildo tiek metų, kiek metų planuoja įgyvendinti verslo planą.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Pajamos, Eur										
Paslaugos										
...										
Vnt.										
Paslaugos įkainis, Eur										
Pajamos, Eur										
...										
Vnt.										
Paslaugos įkainis, Eur										
Pajamos, Eur										
Pajamos iš viso										

6.2. Informacija apie pareiškėjo veiklos sąnaudas, Eur

Sąnaudos	Ataskaitiniai 20__ metai	Prognoziniai metai								Prognozinių skaičiavimų pagrindimas ¹⁴
		Verslo plano įgyvendinimo laikotarpis ¹⁵					Kontrolės laikotarpis			
		20__	20__	20__	20__	20__	20__	20__	20__	
Kintamosios sąnaudos:										
.....										
Iš viso:										
Pastoviosios sąnaudos:										
.....										
Iš viso:										

¹⁴ Kiekvienoje eilutėje pateikiamas prognozinių skaičiavimų pagrindimas, t. y. kaip investicijų įsigijimas už paramos lėšas turės įtakos sąnaudoms. Informacija turi būti palyginama, t. y. kokios sąnaudos buvo iki paramos gavimo ir po paramos gavimo (atsiradus naujai investicijai). Gali būti nuoroda į kitą verslo plano dalį, jei pagrindimas prieš tai jau buvo pateiktas.

¹⁵ Pareiškėjas pildo tiek metų, kiek metų planuoja įgyvendinti verslo planą.

Ilgalaikio turto nusidėvėjimas										
ES paramos lėšomis įsigyto turto nusidėvėjimas										
Kitos.....										
Iš viso:										

6.3. Pelno nuostolių ataskaita, Eur

Eil. Nr.	Straipsniai	Praėjusieji ataskaitiniai	Ataskaitiniai	Prognoziniai metai							
		20.... metai	20.... metai	Verslo plano įgyvendinimo laikotarpis ¹⁶					Kontrolės laikotarpis		
				20_	20_	20_	20_	20_	20_	20_	20_
I.	PARDAVIMO PAJAMOS										
I.1.	Gyvulininkystė (išskiriant bitininkystę jei numatoma vykdyti tokią veiklą)										
I.2.	Daržininkystė										
I.3.	Uogininkystė										
I.4.	Sodininkystė										
I.5.	Augalininkystė										
I.6.	Kita										
II.	PAGAMINTOS PRODUKCIJOS, NEBAIGTOS GAMYBOS IR GYVŪNŲ BEI KITO BIOLOGINIO TURTO LIKUČIŲ VERTĖS PADIDĖJIMAS (SUMAŽĖJIMAS)										

¹⁶ Pareiškėjas pildo tiek metų, kiek metų planuoja įgyvendinti verslo planą.

[illegible]

	NUOSTOLIAI										
XIV.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIŠ APMOKESTINIMĄ	-	-								
XV.	GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESTIS										
XVI.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)										

6.4. Balansas, Eur

		Praėjusieji ataskaitiniai 20.... metai	Ataskaitiniai 20.... metai	Prognoziniai metai							
				Verslo plano įgyvendinimo laikotarpis ¹⁷					Kontrolės laikotarpis		
				20__	20__	20__	20__	20__	20__	20__	20__
	TURTAS										
A.	ILGALAIKIS TURTAS										
I.	NEMATERIALUSIS TURTAS										
II.	MATERIALUSIS TURTAS										
II.1.	Žemė										
II.2.	Miškas										
II.3.	Pastatai ir kiti statiniai										
II.4.	Mašinos ir įrenginiai										
II.5.	Transporto priemonės										
II.6.	Kitas materialusis turtas										
II.7.	Nebaigta statyba										
III.	FINANSINIS TURTAS										
B.	BIOLOGINIS TURTAS										
I.	Daugiamečiai sodiniai										
II.	Gyvuliai ir kiti gyvūnai										
III.	Pasėliai										
C.	TRUMPALAIKIS TURTAS										

¹⁷ Pareiškėjas pildo tiek metų, kiek metų planuoja įgyvendinti verslo planą.

[illegible]

	ĮSIPAREIGOJIMAI										
II.1.	Ilgalaikių skolų ataskaitinių metų dalis										
II.2.	Paskolos										
II.3.	Skolos tiekėjams ir rangovams										
II.4.	Gauti išankstiniai apmokėjimai										
II.5.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai										
II.6.	Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai										
	NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO:										

6.5. INFORMACIJA APIE PRODUKCIJOS STANDARTINĘ VERTE IŠREIKŠTĄ ŽEMĖS ŪKIO VALDOS EKONOMINĮ DYDĮ

				Paramos paraiškos pateikimo metu 20 ____		Prognoziniai metai																Prognozinių skaičiavimų pagrindimas	
						Verslo plano įgyvendinimo laikotarpis ¹⁸										Kontrolės laikotarpis							
						20____		20____		20____		20____		20____		20____		20____		20____		20____	
E il. N r.	Produkcijos rūšies vieneto pavadinimas	Ma to vnt.	Produkcijos rūšies vieneto standartinė vertė, Eur	Skaičius	Iš viso, Eur	Skaičius	Iš viso, Eur	Skaičius	Iš viso, Eur	Skaičius	Iš viso, Eur	Skaičius	Iš viso, Eur	Skaičius	Iš viso, Eur	Skaičius	Iš viso, Eur	Skaičius	Iš viso, Eur	Skaičius	Iš viso, Eur		
1.																							
2.																							
...																							
	Produkcijos standartinė vertė iš viso, Eur			X		X		X		X		X		X		X		X		X	X		

¹⁸ Pareiškėjas pildo tiek metų, kiek metų planuoja įgyvendinti verslo planą.

6.6. Planuojamų pasiekti rezultatų apibendrinimas

Rezultatų rodiklis		Ataskaitiniai metai 20__	Paramos paraiškos pateikimo metu 20__	Prognoziniai metai						
				20__	20__	20__	20__	20__	20__	20__
				Verslo plano įgyvendinimo laikotarpis ¹⁹					Kontrolės laikotarpis	
Atitiktis aktyviam ūkininkui keliamiems reikalavimams ²⁰		X								
Atitiktis kompetencijai keliamiems reikalavimams ²¹		X								
Žemės ūkio valdos produkcijos standartinė vertė iš viso, Eur ²²		X								
Sukurta numatytos specializacijos arba mišrusis ūkis		X	X							
SGV skaičius, vnt. ²³		X	X							
Pajamos iš gyvulininkystės (nurodoma veikla) sektoriaus ²⁴		X	X							
Pajamos iš viso										
Pareiškėjo ekonominį gyvybingumą apibūdinantys rodikliai	Skolos rodiklis* ²⁵									

¹⁹ Pareiškėjas pildo tiek metų, kiek metų planuoja įgyvendinti verslo planą

²⁰ Aktyviam ūkininkui keliami reikalavimai nurodyti priemonės įgyvendinimo taisyklėse. Pildant lentelę šioje eilutėje nurodomas vienas iš dviejų atsakymų: „Taip“ arba „Ne“.

²¹ Kvalifikacijai keliami reikalavimai: turėti profesinį žemės ūkio srities išsilavinimą arba aukštąjį žemės ūkio srities išsilavinimą arba būti išklausiusiam jaunųjų ūkininkų kompetencijos ugdymo programą. Pildant lentelę šioje eilutėje nurodomas vienas iš dviejų atsakymų: „Taip“ arba „Ne“.

²² Informacija apie žemės ūkio valdos ekonominį dydį, išreikštą standartinės produkcijos verte (6.5.1+6.5.2 lentelėse pateiktų duomenų suma apskaičiuojama automatiškai).

²³ Pildo pareiškėjai, kurių veikla susijusi su gyvulininkystės produktų gamyba. SGV apskaičiuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymo Nr. D1-367/D3-342 „Dėl Mėslo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ priede nurodytais SGV skaičiavimo koeficientais.

²⁴ Pajamas iš gyvulininkystės nurodo pareiškėjai, kurie kuria gyvulininkystės arba mišrųjį ūkį, kuriame viena iš veiklų yra gyvulininkystė. Jei planuojama kurti bitininkystės ūkį turi būti išskiriamos pajamos iš bitininkystės veiklos.

²⁵ Ilgalaikių ir trumpalaikių skolų (mokėtinų sumų ir įsipareigojimų) santykis su turtu.

	Grynasis pelningumas**²⁶	X	X								
--	--	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--

* Skolos rodiklis skaičiuojamas pagal formulę:

$$k_{st} = \frac{IS + TS}{T_{pab}}$$

IS – ūkio subjektų ilgalaikės skolos, tai yra po vienų metų mokėtinos sumos ir įsipareigojimai metų pabaigoje eurai;

T_{pab} – viso turto vertė metų pabaigoje eurai.

**Grynojo pelningumo rodiklis apskaičiuojamas pagal formulę:

$$k_{gp} = \frac{GP}{PP + DP} \cdot 100, \text{ proc.}$$

GP – grynasis pelnas eurai;

PP – pardavimo pajamos eurai;

DP – dotacijos, susijusios su pajamomis, eurai.

(parašas)

(vardas, pavardė)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-593](#), 2017-09-21, paskelbta TAR 2017-09-21, i. k. 2017-14924

Dėl žemės ūkio ministro 2017 m. birželio 7 d. įsakymo Nr. 3D-390 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2017 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

2.

²⁶ Grynojo pelno ir pardavimo pajamų, įskaitant dotacijas, susijusias su pajamomis, santykis, skaičiuojamas metais, kuriais baigiamas įgyvendinti verslo planas.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-312](#), 2018-05-17, paskelbta TAR 2018-05-17, i. k. 2018-07964

Dėl žemės ūkio ministro 2017 m. birželio 7 d. įsakymo Nr. 3D-390 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2017 metų, patvirtinimo“ pakeitimo